

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

95/ XVII, julij – avgust 2015

Glasilo občine Sodražica

VSEBINA

- 3 ŽUPANOVA STRAN**
O Tržnem dnevu in naših krajih
- 4 AKTUALNO**
5. seja OS
Kako poteka obnova cerkve?
- 6 TRŽNI DAN**
Živahno dogajanje v juniju in obisk predsednika
- 8 IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
O mejnih sporih s Hrvaško
Spremembe na urgenci
- 9 NAŠE OKOLJE**
Pozor, podlubniki!
Razstava o gozdu
- 12 TURIZEM**
Iz teorije v prakso: obisk MEH,
TK Oblak in KTC Loški potok
- 15 NAŠI OTROCI**
Tadej Levstek o športu osnovnošolcev
- 18 V KUHINJI S ŠEDRŽANKAMI**
Diši po Tržnem dnevu
- 20 DRUŠTVA**
Upokojenci na Tržnem dnevu
Oratorij 2015
Oktet Gallus praznuje
- 26 OD TU IN TAM**
Pesniška zbirka Stanke Mihelič
Pričenjata se pletarska in lončarska šola

Foto na naslovnici:
Darja Vetrlih

Lej, list!

Piše: Nina Pirc Vovčko, urednica

Na enem zadnjih sprehodov je moje razmišljanje prekinil otroški glasek, ki se je odkrito razveselil svoje nove najdbe: »Lej, list!« Hčerka je v roki držala lipov list v rumeno-rjavih odtenkih. Ah, bo res že jesen? Listje ob robu ceste, ki ga je zahajajoče sonce zlato obarvalo, ni dopuščalo dvomov.

Ko se počasi krajša dan in vroče poletne dni vedno pogosteje zamenjujejo hladni in deževni, v mislih pripravljam nekakšno bilanco poletja. Toliko vsega je bilo, da imam občutek, kot bi od zadnjega Suhorobarja preteklo celo leto! (V resnici sta minila le dva poletna meseca. ☺) Po čem si bom torej zapomnila letošnje poletje? Sem ga dobro načrtovala? Kaj je tisto, kar me bo hranilo letošnjo jesen in zimo?

Ob besedi »hraniti« kot nadebudna vrtičkarica najprej ponosno pomislim na pisano zelenjavo, ki smo jo letos uspeli pridelati sami na svojem »zelenem kvadratu« in zdaj lepo roma v skrinjo in klet za čas enolončnic in drugih toplih jedi. Naporno, a tudi lepo je bilo delati na vrtu. Eksperimentirati, se dotikati tople zemlje, odbirati plevel, omogočati rast drobnim rastlinam in navsezadnje pobirati sadove lastnega truda. Včasih mi je bilo to delo muka, danes ga občutim kot privilegij. Ob delu na vrtu sem se v veliki meri zavedla, kaj je to hvaležnost, kaj je ljubezen in spoštovanje do narave, zemlje, življenja. Mislim, da je pomembno vlogo odigralo dejstvo, da o tem nisem le sedé razmišljala, tuhtala in modrovala, pač pa sem to izkusila in doživela »z izklopljeno glavo«.

Strokovnjaki za človekovo doživljanje pravijo, da štejejo samo izkušnje, ki jih doživimo celi, prisotni tako z mislimi kot s telesom. Zato se od letošnjega poletja spomnim preprostih reči, kot je hlad rose na bosih stopalih, žar sonca na razpuščenih laseh, sladka grenkoba sedaj že obredne kave na terasi, razkošen pogled na naše veličastne gozdove, radost ob podajanju v neznano, poletna pesem čričkov, nalezljivost otroškega smeha. Ti občutki morda ne bodo hranili mojega telesa (zanj bo poskrbela ozimnica ☺), bodo pa – zapisani v vsako celico posebej – zagotovo hranili in vodili mojega duha skozi jesen in zimo, vse do pomladi.

Upam, da imate pozitivno bilanco poletja tudi vi. Doživet vstop v jesenske mesece in obilo dobrega branja v tokratnem Suhorobarju vam želim – morda še na vrtu, sicer pa nekje na toplem in ob skodelici dišečega čaja. Vsekakor naj bo prijetno. Srečno!

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **1. oktober 2015**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@gmail.com

Kako to, da smo se zbrali tu, na trgu v Sodražici?

Piše: Blaž Milavec, izsek iz govora župana na Tržni dan 2015

Kako to, da smo se danes zbrali tu, na trgu v Sodražici? Verjetno je razlogov več, ne smemo pa najprej pozabiti začetka, korenin. Pred davnimi časi, po stoletjih trepetanja pred Turki so se začeli naši kraji postavljati na noge. Čeprav jim narava ni bila naklonjena, da bi lahko živeli le od zemlje in živine, in čeprav so bili takrat veliko bolj oddaljeni od krone in trona, niso izgubili vere in upanja. Bog je našim ljudem podaril dovolj modrosti, trgovske spretnosti, zlasti pa pridnosti, da so preko izdelovanja suhe robe, drugih domačih obrti in gozdarstva ter preko trgovanja, še zlasti krošnjarjenja ali po domače zdumanja s suho robo, v teh krajih obstali in preživeli. To njihovo silno voljo je verjetno iz neke svoje preračunljivosti, a vseeno, začutila tudi oblast. Tako je davnega leta 1492 za širše kočevsko-ribniško območje izdal cesar Friderik II. znameniti Krošnjarski patent. Na podlagi tega dokumenta je trgovanje s suho robo in drugimi zlasti lesnimi izdelki naravnost zacvetelo. Poleg izdelovanja suhe robe in krošnjarjenja se je po koncu srednjega veka, če ne že prej, tudi v Sodražici začela pojavljati trgovina. Prirejali so sejme, kjer se je trgovalo z domačimi pridelki in izdelki, z živino, drugim blagom in celo soljo. Kako je izgledal tržni dan, lahko beremo v kroniških knjigah o zapisu v listu Iz naše doline: »Kupčija je cvetela, mešetarji so bogateli, gostilničarji so imeli zlate čase. Sodražica je bila v tistih časih nekakšno trgovsko središče, kamor so prihajali s Hrvaškega prekupčevalci živine, Bločani s soljo, Kočevarji s suknom, lesni trgovci iz Trsta in drugi.«

Da takratnim poslom pri nas niso bili pisani ravno slabi časi, je mogoče razbrati tudi iz tega, da so ti sejmi šli krepko v nos sosednim mestom, ki so se glede tega pritoževali oblastem. A zmagali so vztrajni Sodražani, ki so končno leta 1751 od prosvetljene cesarice Marije Terezije dobili dovoljenje za organiziranje tedenskih sejmov. Anton Skubic, znameniti ribniški župnik piše, da je grof Gvidon Kobencelj v prošnji, naslovljeni na Dunaj, zapisal: »Naval tujcev v Sodražici ob gotovih časih ni nič manjši kot v Ljubljani, Kranju ali Novem mestu. Lesna trgovina pa bi se še bolj povečevala, če bi se dovolili tržni

dnevi, posebno, če bi se lahko ob takšnih dneh prodajala sol.«

In ta tradicija se je nadaljevala skoraj vse do druge svetovne vojne. Po nekaj letih premora smo točno pred desetimi leti v Sodražici ponovno obudili svoj Tržni dan. Čeprav sedaj le enkrat na leto, je Tržni dan naš praznik, naš festival, kjer se ne le trguje, prekupčuje in raja. Tržni dan nas tudi povezuje. Več kot 120 prostovoljcev vseh generacij, ki pod okriljem Turističnega društva ter v sodelovanju z drugimi društvi omogoča, da raste v širšem območju prepoznaven etnološki, kulturni, športni, glasbeni, zlasti pa turistični dogodek.

In če je Sodražanom za Tržni dan kot nasledniku nekdanjih tedenskih sejmov nekoč prisluhnila cesarica Marija Terezija, kaj bi imeli mi danes povedati vam, gospod predsednik?

Najprej bi vam radi izrazili hvaležnost, da ste del svojega dragocenega časa namenili za obisk pri nas. Želeli bi vam povedati, da tudi tu živimo vaši državljani, pravi Slovenci (tu ne mislim v smislu nacionalnosti, ampak po čutu pripadnosti, srčnosti). Da imamo prav tako kot drugod svoje potrebe, pričakovanja, svoje sanje. Da se želimo tu razvijati in prispevati k blagostanju naše družbe. Zavedamo se pomena sprejete dediščine gospodarnosti in podjetnosti, a tudi sožitja z naravo, kar smo znali živeti že od vedno. Ne želimo pa si pokroviteljskega poučevanja ter odločanja mimo nas iz Ljubljane. Enako si želimo, da sami avtonomno odločamo o svojih lokalnih stvareh, tako kot smo to najbolje počeli v zgodovini, kot to počnemo danes in prepričan sem, da je tako tudi najbolje za prihodnost. Da želimo delati in razvijati tisto, kar najbolje znamo: suho robo in še marsikaj drugega ter trgovati in poslovati s tem tako, da dobita Bog in cesar svoje, a da ostane tudi tistemu, ki dela, dovolj ne le za preživetje, ampak tudi za dostojno življenje in razvoj. S tem ne bo bogatel le

naš človek, bogatela bo država. Hočemo živeti in delati odgovorno zase, za svoje bližnje, za svojo občino in za svojo državo. Ne iščemo nezaslužene pomoči, ker vemo, da ta velikokrat preveč stane, hočemo pa tisto, kar nam pripada in kar smo si zaslužili. Obenem želimo občutek, da nismo pozabljeni, ampak da nas država vidi in nam iskreno podaja svojo roko.

Tudi naša občina želi čutiti in živeti s svojimi ljudmi. Mogoče smo včasih nespretni in površni. Kljub temu menim, da smo, odkar imamo svojo občino, v marsičem opazno izboljšali življenje tukajšnjih ljudi. Ker imamo ideje, načrte in željo, da bi naredili še več in bolje. Hkrati smo žal tudi omejeni, zlasti s sredstvi in z mnogimi, velikokrat nepotrebnimi, birokratskimi obremenitvami. Po drugi strani se zavedamo, da pelje pot do doseženega preko lastnih moči, dela in prizadevanj. Pa tudi s povezovanjem in sodelovanjem z drugimi občinami ter s pomočjo državnih in evropskih razvojnih programov in s sodelovanjem s tistimi institucijami, ki razumejo naše potrebe in nam pri tem lahko pomagajo. Po zaslugi teh nekaj dobrih izkušenj naj gre tu vendarle zahvala tudi vam kot najvišjemu predstavniku naše države. Čeprav danes največkrat kritično upiramo svoj pogled proti njej, je prav, da izrečemo priznanje in zahvalo za tisto, kar je dobro.

Spoštovani gospod predsednik, v teh dneh je pri nas zares praznično. Naša država slavi svoj rojstni dan, veselimo se tudi tu v Sodražici na Tržnem dnevu. Hkrati se zavedamo, da živimo v času, polnem izzivov, ki ne ponuja samo prešernega razpoloženja, ki smo mu priča danes. Svet okoli nas razvema plamen tesnobe in veter nemira, ki mnoge potiska v težke preizkušnje. Slovenija sicer malo bolj optimistično, a še vedno s tresočim in negotovim korakom, ki žal odzvanja krivice in bolečo skrb njenih državljanov, vendarle vstaja in stopa naprej. Kakšen bo torej jutrišnji dan? Kaj bo prinesel nam in našim krajem? To so vprašanja, ki si jih zastavljajo mnogi izmed nas. Zato želimo v teh trenutkih s pričakovanjem prisluhniti vašim mislim, vašim besedam.

5. redna seja Občinskega sveta

Piše: Darja Vetrlih

Občinski svetniki so se sredi julija sestali na 5. redni seji, kjer so obravnavali Letno poročilo Skupne občinske uprave MIR, Poročilo o delu Policijske postaje Ribnica, Poročilo Nadzornega odbora Občine Sodražica o nadzoru Zaključnega računa proračuna Občine Sodražica, Odlok o porabi koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v Občini Sodražica v 1. obravnavi, Polletno poročilo o izvrševanju proračuna Občine Sodražica, Sklep o višini honorarjev za občinsko glasilo Suhorobar ter premoženjskopravne zadeve.

Poročilo o delu medobčinskega inšpektorata in redarstva je predstavila Marija Ajdič Francelj, vodja Skupne občinske uprave. Obrazložila je, da je

bila večina zastavljenega dela uspešno opravljenega, kar se na posameznih področjih kaže pri boljšem upoštevanju predpisov, predvsem v mirujočem prometu, posegov v varovalni pas oz. samo cestišče ter na splošno varovanju okolja. Poleg vsebinskega dela je vodja obrazložila tudi finančni del, proračun Skupne občinske uprave, in sicer prihodke, odhodke ter višino financiranj s strani občin.

Rudi Topolovec, komandir Policijske postaje Ribnica je povedal, da se je v letu 2014 povečala stopnja kriminalitete, vendar predvsem na področju premoženjskih kaznivih dejanj (goljufije, tatvine in vlomi), da pa se je povečala tudi stopnja raziskanosti kaznivih dejanj. Iz poročila komandirja je bilo razbrati, da splošna varnost občanov

ni slabša kot v preteklih letih, vsekakor pa je potrebno, po besedah Topolovca, stanje ves čas spremljati.

Župan je svetnike seznanil z realizacijo proračuna v 1. polletju. Povedal je, da je država za 1. polletje določila povprečnino občinam v višini 525 EUR, od 1. 7. dalje pa bo povprečnina znašala 519 EUR na občana. Obrazložil je tudi potek investicij oz. realizacijo projektov ter potek prodaje in nakupa nepremičnega premoženja.

Občinski svetniki so obravnavali in sprejeli tudi nov Sklep o višini honorarjev za občinsko glasilo Suhorobar, s katerim so honorarje po novem ovrednotili v bruto vrednosti, s čimer bo načrtovanje sredstev za izdajo Suhorobarja natančnejše.

Zagotavljamo varno pot v šolo

Pripravil: Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Zagotavljanje varnosti otrok v cestnem prometu je v prvih septembrskih dneh ena najpomembnejših nalog redarstva, policije, inšpekcijskih služb in drugih institucij, ki s svojo aktivno navzočnostjo ob šolah in šolskih poteh prispevajo k umirjanju prometa. Medobčinski inšpektorat in redarstvo se bo tudi letos vključil v nacionalno preventivno akcijo **Začetek šolskega leta**, ki jo na nacionalni ravni koordinira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Javna agencija RS za varnost prometa.

Aktivnosti medobčinskega redarstva bodo usmerjene v **poostren nadzor nad mirujočim prometom v okolici šol in vrtcev**, še posebej med prihodom učencev v šolo in odhodom domov, **preverjanje varne hoje otrok in prečkanje ceste, opremljenosti prvošolčkov z rumenimi ruticami** in odsevnimi telesi za večjo varnost ob zmanjšani vidljivosti, uporabo varnostne čelade ter uporabo varnostnih pasov.

V prvih dneh začetka pouka pa bo medobčinsko redarstvo izvajalo tudi meritve najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil na območju občin ustanoviteljic. Nadzor hitrosti se bo izvajal na mestih, kjer vozniki ne upoštevajo s prometno signalizacijo dovoljene hitrosti, še zlasti v bližini šol, vrtcev in šolskih poti.

V okviru akcijskega načrta nacionalne preventivne varnosti v cestnem prometu medobčinska inšpekcija že izvaja nadzor nad varno infrastrukturo za pešce in kolesarje v bližini šol.

Glavni namen in cilj navedenih preventivnih aktivnosti je zagotoviti varne šolske poti in s tem varnost otrok in mladostnikov v prometu ter opozoriti in osveščati druge udeležence v prometu k odgovornejšemu ravnanju v prometu. Z dobrim zgledom in odgovornim ravnanjem v prometu lahko odrasli veliko pripomoremo k prometni vzgoji naših otrok.

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO
OBČIN DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, RIBNICA, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE

Opozorilo o posegih v vodotoke!

Vsak poseg v vodotoke, za katerega ni pridobljenega dovoljenja pristojne institucije, pomeni nezakonito ravnanje. Opozorilo je aktualno še posebej v poletnem času, ko nas želja po osvežitvi zvabi v izdelovanje malih jezov in najrazličnejših pregrad v bližnjem potoku. Počitniška idila, četudi gre za majhno in nedolžno stvar, žal v drugih letnih časih in vremenskih razmerah predstavlja povečano možnost za poplavljanje bližnje okolice. Na daljši rok takšne prepreke v vodi povzročajo kopičenje naplavin in s tem dvigovanje vodnih tal, kar spet privede do povečane poplavne izpostavljenosti. Zato pozivamo vse, ki jih opozorilo zadeva, da v vodotokih ponovno vzpostavijo prvotno stanje.

Ob tem želimo tudi opomniti oziroma opozoriti, da puščanje zloženih drv, rezanega lesa, zlasti pa senenih bal in podobnih stvari na poplavnih območjih (četudi so oddaljena od vodotokov) pomeni tvegano ravnanje, saj narasle vode te stvari pogosto odplavijo, največkrat do prvega mostu, kjer naredijo zaporo in s tem zmanjšajo vodoprepustnost. Podobno velja tudi za pokošeno travo in grmičevje z brežin vodotokov. Pri tem se lahko nekajkrat poslabša poplavna varnost območju, ki leži gorvodno.

Tudi pri vodi in poplavih lahko za varnost veliko naredimo sami, zlasti pa moramo ravnati odgovorno!

Štab Civilne zaščite Občine Sodražica

Obnova župnijske cerkve

Piše: Franc Bizjak, župnik; foto: Marko Burger

V času, ko to pišem (14. avgust) že več kot dva meseca poteka obsežno delo obnove župnijske cerkve. Ker je to eno najboljšejših del v občini in gotovo vsaj delno zanima vse krajanje, sem pripravil tudi prispevek za Suhorobarja.

Kaj in zakaj?

O potrebnih obnovitvenih posegih, začenši z novim ogrevanjem, se govori že daljši čas. Jeseni 2013 smo na srečanjih različnih skupin in na nek način tudi s splošnim glasovanjem pri darovanju na zahvalno nedeljo potrdili sklep o začetku zbiranja sredstev. Zato ste bili naprošeni, da skozi tri leta po zmožnosti gospodinjstva prispevate in zbiranje prispevkov še traja. Tudi Občina Sodražica s subvencijo sodeluje pri tej obnovi. Od gospodarskih subjektov je do zdaj obnovo finančno podprlo podjetje Fipis.

Izhodišče obnove je bilo prenovitev ogrevanja cerkve z grelnimi telesi v klopih. Ker so bile klopi že precej dotrajane, pa tudi precej ozke, kar je mnogim, zlasti večjim povzročalo težave pri sedenju, je bila potrebna tudi odločitev za obnovo klopi. Tudi tlak, ki je bil do sedaj od povečanja cerkve (1928) le beton, bo ob napeljavi ogrevanja poškodovan in bo potrebno dodati nov kamniti tlak, ki ga leta 1928 gotovo zaradi velikih izdatkov ni

bilo mogoče. Strokovnjaki so svetovali, da se ves sedanji tlak odstrani in uredi tudi talna izolacija. Tudi pleskanje cerkve je bilo že potrebno, pa tudi nove električne in druge napeljave. Tudi ozvočenje bo obnovljeno. Teh del dejansko ni mogoče razdeliti na več faz in jih izvajati postopno.

Načrt obnove je pripravil arhitekt Valentin Gorenčič. Kot glavni izvajalec je bilo izbrano podjetje Grafit, za nekatera dela (parketarska, mizarska, inštalaterska) pa so posebej izbrani izvajalci, zlasti domači. Nadzor vodi ing. Anton Tanko. Ključarji pa so na svoji seji v poseben odbor predlagali tri člane: Marko Belaj, Anton Košir in Gregor Šilc.

Delo se je začelo v ponedeljek, 8. junija, in je predvideno do konca avgusta ali v začetku septembra. V tem času so vse maše v kapeli v župnijskem domu.

Na začetku so bili v cerkvi gradbeni stroji in je bilo razbijanje ter razkopavanje za marsikoga kar boleče za srce in dušo. Tudi leta 1927 je zapisano, da so tedaj zaminirali in porušili prezbiterij, da so mogli nadaljevati s povečanjem cerkve. Včasih brez teh neprijetnih posegov ne gre. Kmalu je šlo delo v obratno smer. Po prvem betonu je že sledilo pleskanje višjih predelov cerkve, za kar ni bilo potrebnih nobenih odrov kot še pri

zadnjem pleskanju, pač pa je bilo z majhnim dvigalom mogoče doseči vsak del cerkve. Nato so se položile talne izolacije. Ves čas pa je bilo potrebno skrbeti, da so bile pravočasno položene cevi in kabli za potrebne inštalacije. Veliko časa je bilo potrebno za polaganje kamnitega tlaka, ki se prav zdaj končuje. Prav tako se dokončujejo pleskarska dela. Delo je ves čas intenzivno potekalo. Včasih je bilo v cerkvi istočasno tudi po pet različnih obrtnikov. Ostaja še zlasti delo s klopmi, lesenim podom pod njimi in ogrevanjem v klopih. To se je te dni začelo in moremo upati, da se bomo v prvi polovici septembra mogli vrniti v cerkev.

Urejena cerkev more biti naše skupno veselje in ponos, za verne kot Božje svetišče, kjer dobivamo novih moči vsakdanjega duhovnega življenja, Božji blagoslov na prelomnicah naših poti, še posebej pa moč in upanje v preizkušnjah in odpiranju končnih obzorij našega bivanja. Vsi ste tako povabljeni k tej prenovi. Zahvalim se vsem, ki jo podpirate z dobronamerno mislijo in besedo, še zlasti pa seveda s svojimi prispevki, saj za ta dela nimamo drugih virov kot vaše darove. Svoj prispevek more vsakdo izročiti v župnišču ali tudi nakazati na račun: Župnija Sodražica, Podgorska 16, TR. 0232 1009 2130 944. Za vsak dar iskrena hvala. Naj vam tudi Bog povrne s svojimi darovi.

V cerkev se bomo torej po pričakovanju vrnili v začetku septembra. Slovesni blagoslov obnovitvenih del pa je predviden v nedeljo, 15. novembra, ko bo v ta namen med nami nadškof msgr. Stanislav Zore.

Pogrebna in pokopališka dejavnost morata ostati urejeni kot celovita dejavnost

Pripravila:
Zbornica komunalnega gospodarstva GZS

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je 19. junija 2015 v zvezi z osnutkom Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter upravljanju in urejanju pokopališč sklicala novinarsko konferenco, na kateri je navedla nekaj netočnih in zavajajočih izjav. V Zbornici komunalnega gospodarstva Gospodarske zbornice Slovenije smo se zato odločili, da podamo odgovor na nekatere predstavljene izjave.

Ključne ugotovitve so naslednje:

- pogrebna in pokopališka dejavnost sta povezani dejavnosti, njuno ločevanje lahko vodi v propadanje pokopališč in višanje cen storitev;
- v Sloveniji urejanje pogrebne dejavnosti določa lokalna skupnost, ta ni prepuščena trgu;
- pogrebna dejavnost se ne more urejati kot prosti trg, ker ne gre za klasično ponudbo in povpraševanje;
- urejanja pogrebne storitve v Sloveniji ne moremo kar pavšalno primerjati z ureditvami v drugih Evropskih državah, enotne ureditve na tem področju ni;
- občani bodo še naprej imeli možnost izbire pri urejanju pogrebne dejavnosti, zasebniki pa bodo še naprej lahko opravljali svojo dejavnost.

Dogajanje v juniju ...

Piše: Petra Marn, foto: Marko Burger

... je bilo letos še prav posebej pestro. Klub temu, da je Sodražica majhen kraj in vsak sodelujoči pomemben in nena-domestljiv, so bili vsi dogodki izpeljani do zadnje merice podrobno, načrtovano ter usklajeno.

Prvi dogodek je bilo snemanje oddaje Dobro jutro, ki je potekalo v torek, 23. junija, od 7. ure dalje. Za šest javljanj v živo je bil za gledalce RTV v parku na trgu Sodražice predstavljen Tržni dan v malem, z izdelovalci, krošnjariji ter tekmovalci v kuhanju trojke, kjer so se pomerile Šedrzanke in zmagovalna ekipa v kuhanju vampov »MAM«. Gledalce so pozdravili krošnjariji in župan Blaž Milavec, ki je gledalce povabil na Psoglavske dneve; v kuharskem kotičku pa je strokovna komisija v sestavi Marjana Čampe, Marije Merljak in Franca Miheliča ocenjevala

kuhanje trojke. Gledalcem so se predstavile tudi grabljice ter stari poklici, kot so žličar, urar in šuštar, ročnodelski in kulinarčni kotiček in izdelovalci domačih obrti. Pevci Društva upokojencev Sodražica in harmonikarja pa so mini sejmu dodali prav posebno vzdušje.

Zahvaljujemo se Nadji Zobec za predstavitev Sodražice in Psoglavskih dni ter vsem sodelujočim, brez katerih bi težko izpeljali snemanje oddaje.

Razstava v okviru Psoglavskih dni je poslala že stalnica. Letos je v telovadnici na ogled gostujoča razstava Pokrajinskega muzeja Kočevje »Živeti z gozdom, Gozdno gospodarsko območje Kočevje«. Leta 2011, ob mednarodnem letu gozdov, je prejela najvišjo stanovsko nagrado – Valvasorjevo

nagrado. Kot je zapisala strokovna komisija, razstava Živeti z gozdom na poučen, zanimiv in doživljajski način prikazuje naravne značilnosti Kočevskega, zgodovino gozdarstva in z gozdom povezane gospodarske dejavnosti na 26 panojih ter 70 razstavljenih predmetov. Odprtje razstave z govorom direktorice Pokrajinskega muzeja Kočevje Vesne Jerbič Perko, predstavnika Zavoda za gozdove Kočevje Tomaž Devjaka, župana Blaža Milavca, ravnateljice OŠ Sodražica Majde Kovaričič Cimperman ter nastopom učencev je potekala 23. junija.

Psoglavski dnevi 2015 so pod okriljem Turističnega društva Sodražica potekali po ustaljenem redu. V petek je z odličnimi glasbeniki za zabavo poskrbel Band 501, za sobotni športni del pa Športno društvo Extrem. Za uigran in nasmejan Večer na trgu gre zahvala Tamburaškemu orkestru Sodražica, vokalni skupini Društva prijateljev glasbe Sodražica in mladinski gledališki skupini, ki je dodobra nasmejala vse obiskovalce in v igri »Kamen

spotike« na zabaven način ugotavljala, kam sodi naša/vaša »češpa« ...

Nedelja, 28. junija, pa je bila prav posebna, saj se je Tržnega dne udeležil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor s partnerico Tanjo Pečar. Na mostu sta ga sprejela župan Občine Sodražica Blaž Milavec in predsednik Turističnega društva Sodražica Jože Levstek, posebno dobrodošlico pa so mu izrekli tudi krošnjariji, Šedrzanke ter deklici Ota in Eva. Po povorki KUD Ribniški pihalni orkester, Društva mažoret Sodražica, Društva upokojencev Sodražica, Povasjenk iz Loškega Potoka, Ekipe MAM, Šedržank, čebelarjev iz Ribniške čebelarske družine, bloških smučarjev, Podeželskih žena iz Ribnice, Kluba harmonikarjev Urška, Tamburaškega orkestra Sodražica in krošnjarijev se je s pesmijo »Veseli Ribničan« in pozdravnim govorom župana začel uradni del Tržnega dne. Sledil je govor predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

*Slavnostni govornik se je v pozdravnem nagovoru županu in vsem občanom zahvalil za vabilo, posebej pa še za trud in prizadevanje za ohranjanje tradicije. Dejal je, da lahko po petih letih krize, ob sodelovanju, medsebojni spodbudi in solidarnosti, Sloveniji uspe in »naša lepa dežela zasije kot zvezda Evrope«. »Veseli sem, da se je Slovenija v zadnjih letih okreplila, da je sposobna političnega, gospodarskega in socialnega odzivanja, da se bo lahko v teh nepredvidljivih časih, ki nas

čakajo, znala odzvati kot domovina, ki bo mogla zaščititi svoje interese in bo znala razumeti in varovati tudi skupne evropske interese. Ob dolžni skrbi zaradi nekaterih okoliščin v mednarodni skupnosti gledam na prihodnost z veliko večjim optimizmom kot pred dvema letoma ali tremi,« je dejal predsednik Pahor. V pozdravnem nagovoru se je predsednik Pahor dotaknil tudi vprašanja razdeljenosti občin in ponovil svoje stališče, da so županje in župani, ki so vodili občine v času krize, vzeli nase nalogo razvijanja potencialov, ki jih v teh letih

ni znala videti in voditi država: »Zato sem vam hvaležen, da ste znali v teh zelo neprijaznih časih poskrbeti za razvoj občin. Čutim zadovoljstvo in vznesenost, ko se peljem po naši majhni, a prečudoviti deželi in vidim ne samo, kako je lepa, temveč tudi, kako je urejena. Tukaj gre zahvala županjam in županom za skrb in predanost lokalni skupnosti.« »Slovenija ima, poleg svojih naravnih lepot, predvsem svoje ljudi. Pamet, pridnost, delavnost in pošte-

nost. Drugega našim otrokom tudi ne moremo zapustiti. Zapustimo jim pa lahko boljšo deželo, kot smo jo prejeli od svojih staršev,« je dejal predsednik Pahor in zaključil, da moramo naprej s previdnim optimizmom: »Imamo lahko več samozavesti, več ponosa, da pripadamo domovini in domovina nam. Ne glede na razlike med nami jo moramo čuvati in zanjo skrbeti, saj druge nimamo. Tukaj mora biti mesto za vse, nikogar nimamo pravice izključevati, dolžni smo vse sprejemati in spoštovati.« (*Vir: Urad predsednika RS)

Uradni del se je zaključil s pesmima »Moja Sodražica« in »Dan ljubezni«, ki jih je zaigral in zapel Tamburaški orkester Sodražica. Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in Tanja Pečar sta si nato ogledala še domače obrti, poskusila okusno trojko in krompirjev štrukelj Šedržank ter si ogledala razstavo Društva upokojencev

Sodražica »Z dedkove in babičine domačije«, kjer so bili predstavljeni stari poklici naših krajev. V predsedniško palačo pa je povabil krošnjarje in Šedržanke.

V programu so nastopili še Klub harmonikarjev Urška, Tamburaška skupina Dupljak in folklorna skupina z Blok, Tržni dan pa se je do večernih ur

nadaljeval z zabavo Ansambla Franca Miheliča.

Ponovno smo gostili izdelovalce skoraj že pozabljenih domačih obrti in letos se jih je predstavilo največ – 28 izdelovalcev, izdelovalcem umetnostne obrti je bila namenjena Podgorska ulica. Da bi otrokom približali suhorobarske izdelke, so se le-ti lahko preizkusili v sestavi šedrškega miniaturnega pušeljca.

Tržni dan je zaznamovala dodatna kulinarčna ponudba. Na stojnici Šedržank so obiskovalci lahko poskusili palačinke z domačimi marmeladami, v »kuhinji« pa so zmagovalke Vampijade 2015, ekipa »MAM«, v velikem kotliču kuhale vampe.

V Kostanjevem parku je za smeh poskrbela Lucija Čirovič, za glasbo DJ Matteo, za ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle pa Mladinski klub Sodražica.

Lahko rečemo, da so tudi letošnji Psoglavski dnevi 2015 zelo dobro uspeli. Zagotovo gre zahvala pomembnemu govorniku, ki je Tržnemu dnevu dodal velik pečat. Veliko organizacije in usklajevanj ter priprav sodelujočih je dober pokazatelj, da znamo v Sodražici stopiti skupaj. Najlepša hvala VSEM, ki ste prireditvi dodali svoj pečat.

Pod organizacijski odbor, ki je pripravil Psoglavske dni 2015, se podpisujemo: Jože Levstek, Blaž Milavec, Pavle Košir, Bojan Trdan, Ernest Pirnat, Franc Vesel, Slava Arko in Petra Marn.

Čas kislih kumaric in kislih obrazov

Piše: Jože Tanko, poslanec SDS

Poletna meseca julij in avgust sta čas, ko se v največjem delu koristijo letni dopusti. Gospodarska aktivnost nekoliko zastane, pouka ni in tudi v politiki ponavadi nastane zatišje. Mediji to obdobje poimenujejo čas kislih kumaric, torej čas, ko ni pravih novic.

Toda tokrat je vsaj na političnem prostoru precej drugače. Hrvaška je z objavo prisluhov pogovorov med dr. Jernejem Sekolcem in mag. Simonom Drenik, oba sta ključni osebi Slovenije v arbitražnem postopku določanja meje med Slovenijo in Hrvaško, prvi kot arbiter in druga kot agentka, sprožila njun odstop, s čimer je našo državo postavila v neugoden položaj. Deloma zaradi kratkih rokov imenovanja novega arbitra, drugič pa zato, ker je na našo državo prenesla breme za »hrvaški pokop« arbitražnega postopka. Hrvaška obtožba Slovenije je našla slovensko vlado popolnoma nepripravljeno, saj se ta ni odzivala ne doma, še manj v tujini. Predsednik vlade Cerar je bil izgubljen, minister za zunanje zadeve Erjavec je bil sicer dosegljiv, a je taval nekje po francoskih Alpah in ni dajal izjav, da bi se vrnil na »borbeni položaj«, pa najbrž ni razmišljal ... Hrvaška vlada in diplomacija sta izkoristili to vrzel in delali s polno paro.

Tisto malo, kar je vlada komunicirala doma, je bilo zavito v skrivnosti. Celo najodgovornejši politiki nis(m)o bili seznanjeni z imenom novega slovenskega arbitra Francoza Ronnija Abrahama, sicer predsednika haškega sodišča, čeprav je predsednik vlade izključno zaradi imenovanja novega arbitra povabil predstavnike vseh parlamentarnih strank na poseben pogovor. To prav gotovo ne more prispevati k zaupanju v slovenski politiki.

Ko pa je vlada imenovala Abrahama za arbitra, so vsi vladni in provladni politični in »civilni« komentatorji na vsa usta hvalili idejo in odločitev vlade. Potrebno je dodati, da je bila ta odločitev res dobra.

A ko je imenovani arbiter po nekaj dnevih odstopil, nihče od tistih, ki so potezo vlade prej hvalili, ni čutil potrebe, da bi kaj pojasnjeval. Je že tako, takrat ko je dobro, se vpraša samo »naše«, tiste, ki podpirajo Cerarjevo vlado, ko pa zadeva propade, pa hočejo na vsak način breme šlamastike

vsaj socializirati, če ne že kar prenesti na drugo stran. Ta del komentarjev so v pomembni meri prenesli na »desnico«. Žal so ji nekateri politični naivneži spet nasledli.

To, kar se je zgodilo, ne daje dobrih osnov za rešitev mejnih sporov s Hrvaško. Slovenija je v času vlade Boruta Pahorja zaigrala vse ključne adute, saj bi lahko v času hrvaških predpristopnih pogajanj na zelo diskreten in diplomatski način zaustavila proces vključevanja Hrvaške v EU. Bilo je veliko priložnosti, nanje so mnogi, tudi SDS, opozarjali, a je zmagala politična naivnost in vehemenca tedanjega predsednika vlade Pahorja in njegove koalicije. Tako Sloveniji ostane le še malo orodij, da bi uveljavila svoje naravne ozemelske pravice in prost dostop do odprtega morja.

Zagotovo si vsi želimo pravično rešitev, toda za to morata vlada in koalicija vložiti bistveno več naporov, kot da se samo trudita za politično in medijsko pokritje neuspehov.

Prav nobenih signalov ni, da bi na kakršenkoli način vlada aktivirala našo diplomatsko mrežo, da bi vsaj poklicala na pogovor hrvaškega veleposlanika v Ljubljani ali da bi zahtevala sklic npr. Evropskega sveta. Za naše interese se ni mogoče boriti z molkom, posmehovanjem ali nerodnimi izjavami, ki si jih je privoščil minister Erjavec. Ampak tako je to, če našo državo vodijo neizkušeni novi obrazi, ki se bojijo lastne sence, istočasno pa se obnašajo kot vsevedi.

Še nekaj. Hrvaškega prisluškovanja ni preprečilo niti to, da je Telekom v slovenski lasti, kar pomeni, da teze nekdanjega ministra za obrambo Vebra glede varnosti države sploh ne držijo.

Ni pa malo tudi tistih, ki menijo, da Slovenija plačuje davek pretirani oz. celo provokativno izstopajoči proruski usmeritvi, ki je precej drugačna od stališč in odločitev institucij EU in ZDA.

Vse bolj kaže, da se bo arbitražni zaplet s Hrvaško v obdobju letošnjih kislih kumaric nadgradil še s kislimi obrazi.

Bo podeželje ostalo brez dežurne zdravstvene službe?

Piše: Jože Tanko, poslanec SDS

Cerarjeva ministrska ekipa vsakodnevno dokazuje, da ima hude težave s postavljanjem prioritete in z realizacijo volilnih obljub. Posega v zadeve, ki delujejo zgledno, ne loteva pa se tistih, pri katerih so zaznane velike težave in nezadovoljstvo. Ministrica za zdravstvo Milojka Kolar Celarc (SMC) ni prav nobena izjema. Namesto da bi se spustila v reševanje čakalnih dob in vrst, zdravstvene mreže, koncesij, cen zdravil in storitev, se je najprej lotila tistega področja, ki je do sedaj

delovalo zelo zgledno in na katerega skoraj ni bilo nobenih pripomb. Odločila se je za »razmontiranje« mreže nujne medicinske pomoči, s čimer bo prizadela izključno podeželje in manjše kraje.

Sprememba pravilnika za izvajanje nujne medicinske pomoči, ki ga je po daljšem prikrižanju le dala v javno razpravo, je naletela na ogorčeno nasprotovanje družinskih zdravnikov, županov in prebivalcev povesod, kjer ga je predstavila. In povesod upravičeno. Pravilnik prinaša

bistveno poslabšanje urgentnih zdravstvenih storitev za vse, ki ne živijo v velikih centrih, v praktično vseh zdravstvenih domovih ukinja dežurstva in nujno medicinsko pomoč. Med temi je tudi ribniški. S pravilnikom se vsa dejavnost »urgence« prenaša na dva klinična centra, Ljubljano in Maribor, in na nekaj t. i. satelitskih urgentnih centrov. Za naš konec je predviden v Kočevju.

Poleg tega se je ministrica odločila, da za intervencijo, npr. ob nesreči ali kakšni drugi

hudi zdravstveni težavi pacienta, ni več predviden zdravnik, kot je bilo to pravilo do zdaj, ampak bo dovolj že zdravstveni delavec (npr. medicinska sestra), ki bo ocenil, kakšno pomoč potrebuje ponesrečenec ali bolnik. Čeprav vemo, da gre pri urgentnih primerih za minute in za pravilnost ukrepanja, želi ministrica po hitrem postopku izvesti bistveno poslabšanje kakovosti in dostopnosti urgence na podeželju. Zakaj se je za to odločila, ni pojasnila. Toda če za kakšno operacijo lahko počakamo kakšen dodaten teden ali mesec, se to ne da in ne sme v nujnih primerih. Življenje kogarkoli je preveč dragoceno.

Da je predlog ministrice trapast, se vidi že na primeru Ribnice, saj bi morali »urgentnega« bolnika iz Loškega Potoka ali Ribnice mimo urgence v ribniškem zdravstvenem domu peljati najprej v Kočevje in potem po potrebi iz Kočevja v Klinični center v Ljubljano. Utemeljeno se postavlja vprašanje, zakaj bi po nepotrebem in v najboljših okoliščinah dopustili izgubo vsaj 30 minut, da bi po ponesrečenca v Ribnici prišla ekipa iz Kočevja, ga prepeljala v Kočevje in če mu tam ne bi mogli ustrezno pomagati, spet mimo Ribnice v Ljubljano? Je za Cerarjevo ministrico življenje podeželana res tako malo vredno?

Trmasta ministrica pravi, da bo sprememba »urgence« uvedla ne glede na pripombe in da bo morebitne popravke izvedla šele po določenem obdobju. Ne zanimajo je posledice njene odločitve, ker se je odločila, da tako bo. Učinke pravilnika bo testirala kar na državljanih, ne da bi predhodno opravili vsaj simulacije. Ministrice ne zanima, koliko bolnikov bo po nepotrebem utrpelo trajnejše poškodbe ali celo izgubilo življenje. Da bi zaradi prekomernih negativnih posledic odstopila, najbrž tudi ne razmišlja.

Ob tem se lahko upravičeno sprašujemo, zakaj je potrebno poslabšati omenjene in druge zdravstvene storitve na podeželju in denar seliti v bolnice in klinična centra. Ali res nobena levičarska vlada ne zmore ničesar drugega, kot da reže pravice in standarde na podeželju? Bo tistim, ki se jim bodo poslabšale zdravstvene storitve, vsaj znižala prispevno stopnjo?

Nakupovanje brez plastičnih vrečk postaja mogoče!

Pripravila: Društvo Ekologi brez meja in Nina Pirc Vovčko

3. julija 2015 smo obeležili mednarodni dan brez plastičnih vrečk. Društvo Ekologi brez meja vseskozi opozarja na problematiko pretirane uporabe plastičnih vrečk. Samo Slovenci namreč na leto porabimo med 130 in 150 plastičnih vrečk, ki jih običajno ne uporabljamo dlje kot 30 minut. Večina svojo pot konča med mešanimi odpadki, kjer se razkrajajo tudi do 1000 let.

Evropski parlament je aprila sprejel nova pravila na ravni EU za zmanjšanje porabe plastičnih vrečk. Predlagali so dva ukrepa, postopno zmanjševanje uporabe lahkih plastičnih vrečk ali prepoved brezplačnega razdeljevanja teh vrečk. Ekologi brez meja so kot rešitev predlagali pralne vrečke za sadje in zelenjavo za večkratno uporabo. Odlična rešitev! Ko se odpravimo po nakupih na tržnico ali v trgovino, vzemimo s seboj vrečke iz bombaža. Tako nam ne bo potrebno uporabiti plastičnih vrečk. Napolnimo jih s sadjem in zelenjavo, doma nakupljena živila prestavimo v hladilnik ali shrambo, vrečke pa zložimo in pospravimo v torbo, da nam bodo vedno pri roki. Pralne vrečke društva Ekologi brez meja so lahke in praktične, zgoraj se zapirajo z vrvico na poteg, zato se vsebina ne bo stresala po tleh. Najdete jih na spletni strani društva.

Ker pa je ključno ozaveščanje najmlajših, so Ekologi brez meja med svoja ozaveščevalna gradiva dodali poučno zgodbico *Potovanje male plastične* vrečke avtorice Mojiceje Podgoršek, kjer spremljamo malo plastično vrečko od njenega rojstva preko dramatičnih dogodivščin do skrivnostnega izginotja. Na voljo tudi v Knjižnici Ribnica!

Pralne nakupovalne vrečke – odlična in praktična zamenjava za plastiko

Hočem se vrteti (pa se ne morem),
foto: Andrej Marenčič

FIZIOTERAPIJA, PRIMAKNI IN PREMAKNI Vabilo na dobrodelni pohod na Travno goro

V Zdravstvenem domu dr. Janeza Oražma Ribnica se že dalj časa zavedamo, kako dotrajane so aparature na enoti fizioterapije, saj so vsak dan prekomerno zasedene in uporabljane. Razpoložljiva finančna sredstva zavoda za investiranje za nakup novih aparaturne ne zadoščajo. Zato se je zbrala skupina entuziastov, ki si prizadeva, da bi se stanje na fizioterapiji izboljšalo. Pripravljamo dobrodelno akcijo, s pomočjo katere bi se zbrala sredstva za nakup novih aparaturne, ki bi fizioterapevtom omogočile večjo kakovost pri njihovem delu, vsem uporabnikom naše fizioterapije pa večjo možnost za hitrejše okrevanje. Dobrodelna akcija se bo začela s pohodom na Travno goro. Pohod je primeren za vse starostne skupine, na cilju pa bosta organizirani fizioterapevtski delavnici in športne aktivnosti za otroke.

Pohod na Travno goro bo **19. septembra 2015** z začetkom v dopoldanskem terminu, v primeru dežja bo pohod 3. oktobra 2015. Organizirana bodo tri izhodišča pohoda: Nova Štifta, Sodražica, Loški Potok.

Podrobnejše informacije o dogodku bodo objavljene na spletni strani zdravstvenega doma: www.zdribnica.si

Lidija Šmalc, direktorica ZD Ribnica

Rdeči alarm v gozdovih zaradi podlubnikov

Pripravil: Zavod za gozdove Slovenije

Daljša obdobja toplega in sušnega vremena v letošnjem letu in prisotnost poškodovanih in oslabljenih iglavcev, ki so ostali v gozdovih po lanskem žledolomu, so dramatično povečali ogroženost slovenskih gozdov zaradi podlubnikov. Po najnovjših podatkih Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) se je v drugi polovici letošnjega junija močno povečalo število odkritih žarišč napada podlubnikov, kar je slaba napoved pred poletjem, ki je kritično glede obsega poškodb zaradi podlubnikov v gozdovih. Razmah teh škodljivcev utegne biti največji po 2. svetovni vojni in je najbolj intenziven na postojnskem, ljubljanskem, kranjskem in tolminskem območju, kjer je bilo največ poškodovanega drevja zaradi lanskega žledoloma in predvsem v predelih, kjer sanacija iglavcev, poškodovanih v lanskem žledolomu, še ni zaključena.

Pojav sekundarnih škod v gozdovih zaradi podlubnikov je bil po žledolomu sicer pričakovana, obseg škode pa je odvisen od vremena, obsega namnoženosti podlubnikov in od hitrosti sanacije odkritih žarišč napada podlubnikov. Škodo lahko omejimo le s pravočasnim sanitarnim posekom napadenih iglavcev in s tesnim sodelovanjem lastnikov gozdov z javno gozdarsko službo. Zavod za gozdove Slovenije ugotavlja, da mnogo lastnikov gozdov še posebej v takšnih razmerah ni kos izzivom, ki jih zahteva dobro gospodarjenje z gozdom in da ti lastniki gozdov škodijo sebi, sosedom, gozdu in drugim uporabnikom socialnih in ekoloških funkcij gozdov.

V prvi polovici leta 2015 je bilo s strani ZGS za posek evidentiranih 258.000 m³ s

podlubniki napadenih iglavcev, od tega kar 84.000 m³ v drugi polovici letošnjega junija. Obseg odkritih žarišč napada podlubnikov je za 37 % večji kot v primerljivem obdobju lani in za 8 % večji kot v prvem polletju leta 2005, ko je bilo največ škode zaradi podlubnikov v gozdovih v zadnjih 20 letih in je znašala 755.000 m³ iglavcev na letni ravni. Te primerjave nakazujejo možne razsežnosti letošnjega napada teh škodljivcev v gozdovih. Obseg napada in škode je težko napovedati, ker je odvisen od mnogih faktorjev, vse pa kaže na to, da bo letos rekorden v zadnjih 70 letih in bomo konec leta poročali o milijonih kubičnih metrov. Prenamnožitev podlubnikov je bila zaradi žleda sicer pričakovana, delno je k temu pripomogel tudi letošnji vetrolom (95.000 m³ iglavcev) v skoraj enakem področju, kot je bil žledolom 2014. Problem je v tem, ker lahko ti hrošči iz enega nepravčasno posekanega drevesa napadejo 10–20 drugih dreves in ker se takšna prenamnožitev lahko zmanjša šele čez nekaj let.

Višje temperature in manj padavin sta pospešila razvoj podlubnikov na smrekovi, zato so se krošnje smrek, ki so jih smrekovi lubadarji napadli v aprilu in maju 2015 obarvale rumeno do rjavo, iglice pa so začele odpadati. Pod skorjo teh dreves se razvija nova generacija lubadarjev, ki je zdaj večinoma v razvojni fazi ličink. V višjih predelih (nad približno 700 m n. m.) so krošnje napadenih dreves praviloma še zelene, in se bodo začele barvati v rjavo v naslednjih tednih.

S posekom s podlubniki napadenih dreves iglavcev lastniki gozdov ne smejo odlašati. Potrebno jih je

posekati, spraviti iz gozda ter olupiti ali predelati, preden se na njih razvije nova generacija podlubnikov. Rok za posek napadenih dreves je 14 do 21 dni. Lastnikom gozdov ni potrebno čakati na označitev dreves za posek s strani Zavoda za gozdove Slovenije in na izdajo odločbe o sanitarnem poseku, ampak lahko takoj pristopijo k poseku odkritih napadenih dreves v svojem gozdu, o tem pa morajo le obvestiti pristojnega revirnega gozdarja ZGS. Prvi znak napada je črvina, ki jo čistijo podlubniki iz svojih rogov, in se nabira za luskami lubja ter okoli korenin drevesa.

Če so napadena drevesa pravočasno posekana in predelana, se vrednost lesa bistveno ne zmanjša. Če s posekom odlašamo, se les napadenih dreves obarva sivo-modro, kar je posledica okužbe z glivami, ki jih s seboj na drevo prinesejo podlubniki. Obarvanje zniža trenutno prodajno vrednost lesa v povprečju za približno 28 €/m³, več pri bolj kakovostnem lesu, manj pri manj kakovostnem lesu. Če lastnik gozda s posekom čaka do odpadanja lubja in pokanja lesa, pa je tak les velikokrat razvrednoten do cene celuloznega lesa ali približno 53 €/m³. Pravočasen posek napadenih dreves je nujen tudi s stališča ohranitve vrednosti lesa in zmanjševanja materialne škode zaradi napada podlubnikov.

Zavod za gozdove Slovenije izvaja intenziven nadzor v ogroženih gozdovih, tudi s pomočjo gozdarskega kadra iz manj ogroženih območij in s pomočjo zaposlenih v okviru javnih del. Glede na razsežnost letošnjega problema podlubnikov učinkovito izvajanje varstva gozdov ni

možno brez sodelovanja lastnikov gozdov. Zbrani podatki (2012–2015) kažejo, da 87 % novih žarišč napada podlubnikov v zasebnih gozdovih odkrijejo revirni gozdarji ZGS, le 13 % pa lastniki gozdov sami. Kljub temu, da jih lahko gospodarska škoda, ki jo napadi podlubnikov povzročajo, zelo prizadene, lastniki gozdov v povprečju premalokrat pregledajo svoje gozdove (v danih razmerah bi bilo primerno to storiti enkrat tedensko) in prepozno začnejo s sečnjo napadenih dreves.

Pozivamo vse lastnike gozdov, da redno in pogosto pregledujejo svoje gozdove, kjer so prisotni iglavci in naj bodo pozorni na znake napada podlubnikov. O odkritih, s podlubniki napadenih drevesih naj obvestijo lokalno pristojnega revirnega gozdarja, se takoj lotijo poseka napadenih dreves in izvedejo vse varstvene ukrepe za preprečevanje nadaljnega širjenja teh škodljivcev v gozdovih.

POZIV LASTNIKOM GOZDOV:

- Redno (tedensko) pregledovati svoje gozdove.
- Ob odkritju napada podlubnikov takoj obvestiti revirnega gozdarja in nemudoma začeti s posekom napadenih dreves ter preventivnimi varstvenimi deli.
- Odpeljati neobeljeno hlodovino pred izletom podlubnikov iz gozda.

Živeti z gozdom

Piše: Vesna Jerbič Perko, Pokrajinski muzej Kočevje; foto: Marko Burger, Darja Vetrih

V dvorani OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica do 15. septembra gostuje razstava Pokrajinskega muzeja Kočevje *Živeti z gozdom*, Gozdnogospodarsko območje Kočevje, ki je bila prvič na ogled leta 2010 in 2011, ko smo v Sloveniji praznovali Mednarodno leto gozdov. Naslov razstave je simbolen, saj skuša povedati, da moramo ljudje skrbeti za gozd tako, da ga bomo lahko zapustili zanamcem, kajti tudi mi smo ga podedovali od naših prednikov.

Razstava in spremljajoča publikacija sta bili pripravljene v sodelovanju s številnimi zavodi, podjetji, društvi in posamezniki s področja gozdarstva in naravovarstva, kjer je potrebno izpostaviti Gozdarstvo Grča d.d., Recinko d.o.o. in Zavod za gozdove Slovenije Območna enota Kočevje. Tokratno postavitve sta omogočili Občina Sodražica in Turistično društvo Sodražica.

Razstava odkriva pomen in vlogo gozdov s pomočjo panojev, predmetov, ambientalnih postavitvev, velike foto povečave ter zvočne kulise. Predstavljene so naravne značilnosti, zgodovina gozdarstva in z gozdom povezane gospodarske dejavnosti. Posebej sta izpostavljena naravovarstven vidik gozdov in pragozdovi.

Postavitve v Sodražici obsega 21 panojev, od katerih sta dva iz Muzeja Ribnica, kjer je razstava gostovala lani, tri vitrine s predmeti in veliko stensko povečavo. Razstavljenih je preko 30 eksponatov, med njimi rekonstrukcija kožarke (oglarke koč), Hufnaglov gospodarski načrt za Kočevsko gospostvo iz leta 1892, različno orodje za delo v gozdu itd. Posebej je potrebno izpostaviti kalužo s stopinjami medveda, divjega prašiča, srne in jelena. Živalstvo je predstavljeno zgolj s sledovi in zvoki ter posameznimi fotografijami, ne pa z nagačenimi živalmi. Obiskovalca usmerjajo k dobremu opazovanju,

kajti živali v gozdu ne opazimo tako zlahka, njihove sledi pa pogosto prezremo. Ne manjkajo niti oznake gozdnih mej, ki so tako kot v naravi ročno »napleskane« na debla.

Celotna razstava obiskovalca na neprisiljen način usmerja k opazovanju narave in njenemu spoznavanju. Namen ni obiskovalce odvrnati od obiska gozda, temveč jih o njem poučiti, prikazati, kako so bili prebivalci že od nekdaj povezani z gozdom ter kako se je razvijalo njegovo izkoriščanje, kako so ljudje to načrtovali in tudi varovali, kakšne gospodarske panoge so se ob tem razvile, pa tudi zamrle, kakšno orodje so uporabljali in še ne tako daljni preteklosti in kako so se sporazumevali. Priložnost imajo spoznati tudi sledi gozdnih prebivalcev. Obiskovalcem želi razstava vzbuditi zanimanje za gozd, ki jih tu obkroža na vsakem koraku in jih povabiti vanj, vendar z zavedanjem, da so v gozdu le na obisku.

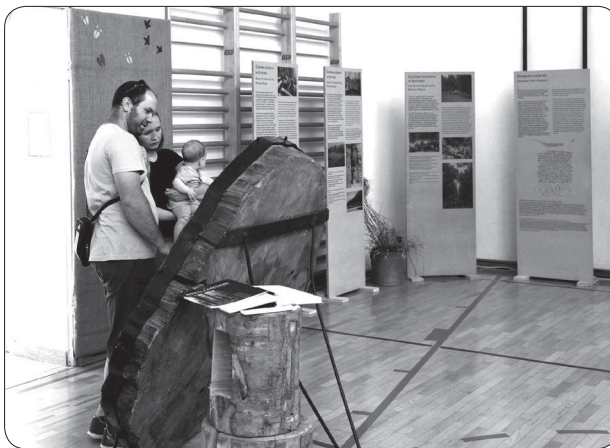
Materiali, uporabljeni na razstavi, so bili prineseni iz gozda oziroma so narejeni iz lesa (panoji iz surove iverice, ogrodje

vitrin iz lesa) in bodo v največji možni meri reciklirani oziroma vrnjeni v naravo (različne praproti, mahovi, trave, drevje in drugo rastje). Vsa besedila na razstavnih panojih so prevedena tudi v angleščino. Barva tiska in velikost pisave ter možnost otipa in zvočne kulise razstavo približujeta tudi slepim in slabovidnim.

Natisnjen je bil tudi obsežen razstavniki katalog na osemdesetih straneh s 105 barvnimi fotografijami, ki vsebuje tudi pet tematskih kart. Besedila za katalog so napisali strokovnjaki z Zavoda za gozdove Območna enota Kočevje (Miran Bartol, Tomaž Devjak, Tomaž Hartman, Bojan Kocjan in Mirko Perušek), Gozdarstva Grča d.d. Branko Južnič in avtorica razstave Vesna Jerbič Perko. Povzetki njihovih besedil so prevedeni tudi v angleščino.

Tako na razstavi kot v katalogu je objavljen slovar gozdarskih izrazov. Zajema izraze, ki so jih na Gozdnogospodarskem območju Kočevje uporabljali nekdaj, veliko pa je takih, ki se jih sliši še danes, vendar jim je grozilo, da bodo utonili v pozabo. Razstava je za svojo inovativnost in ustvarjalnost, h kateri so veliko prispevali tudi gozdarji, prejela ugledno stanovsko Valvasorjevo priznanje.

Razstava, ki gostuje v dvorani OŠ Sodražica, je odprta ob petkih: 28. avgusta, 4. in 11. septembra 2015, in sicer od 17. do 20. ure.

Vabljeni!

Turizem v naši dolini – 2. del

Primeri dobre prakse

Pripravila: Nina Pirc Vovčko, foto: TK Oblak, Ana Arko in KTC Loški Potok, MEH

Poletje je skoraj že za nami, z njim pa se počasi zaključuje tudi najbolj intenzivno obdobje za turistično dejavnost. V prejšnji številki Suhorobarja smo govorili o tem, v kakšni obliki bi turizem lahko vidneje vpeljali tudi v naše kraje, tokrat pa smo si ogledali nekaj primerov dobre prakse, ki se nahajajo v naši neposredni okolici.

O njihovi izkušnji turizma smo povprašali:

Oblakove s turistične kmetije Oblak z Riglja nad Ortnekom

Ano Arko in **Tjašo Intihar** iz Kulturno turističnega centra Loški Potok

Ivana in **Marinko Šega**, skrbnika Maticove etno hiše iz Ravnega Dola

PREUREJENA KMEČKA POSLOPJA

Tako Maticova etno hiša (MEH) kot Turistična kmetija Oblak (TK Oblak) sta nastali zato, ker sta lastnika želela preurediti gospodarsko poslopje, ki ni imelo več prave funkcije, potrebno pa ga je bilo vzdrževati. »Od nekdanj sem si želel imeti urejeno kmetijo z urejenimi gospodarskimi poslopij

in arhitekturo, ki »paše« v kmečko okolje – se nekako zlije z naravo,« pove Jernej. Na Riglju je čudovita narava in lepi razgledi ter mirno okolje – vse to mu je bilo dodatna spodbuda k odločitvi, da del gospodarskih poslopij preuredi v turistične namene. »V dobrih desetih letih trdega dela in odrekovanja je pretežno z mojim lastnim delom in podporo družine zrasel nov objekt, ki smo ga poimenovali Turistična kmetija Oblak in smo ga turističnemu namenu predali leta 2008.«

Maticovo etno hišo v Ravnem Dolu je Ivan Šega urejal podobno dolgo obdobje, skoraj devet let. Iz skednja in shrambe za gospodarska orodja nekdanje domačije je kot plod njegovega navdušenja nastal edinstven muzej kmečkega orodja, ki prikazuje življenje, ki je bilo pred desetletji značilno za naše kraje. Poleg kmečkih orodij in pripomočkov si je mogoče ogledati dnevno-bivalni prostor, ki je bil značilen za prebivalce naše doline v zimskem času, ko so, prosti dela na polju, izdelovali najrazličnejšo suho robo. »Vsa orodja, ki jih prikazujemo, so iz teh krajev,« pove Ivan, »zato imajo veliko vrednost.« Prav tako dragoceno je, da je Ivan vse, o čemer pripoveduje obiskovalcem, izkusil sam, da je vsa dela in stroje preizkusil s svojimi rokami, zato obiskovalcem podaja informacije »iz prve roke«.

GOSTOLJUBJE IN DOMAČNOST

Gostje, ki obišejo TK Oblak, se navdušujejo nad lepoto narave in nad živalmi. Če morda še ne veste, imajo oboro, v kateri živijo jeleni, damjaki, lame, škotsko govedo. Po dvorišču se prosto sprehajajo račke, gosak in turške kokoške, gosta pa lahko ob jutranjem prebujanju preseneti dobrodušen pogled jelena, ki bo kukal naravnost v njegovo sobo. Izkušnje Oblakovih potrjujejo, da si ljudje želijo oddih v naravnem okolju, domačo hrano, stik z živalmi, izlete, kolesarjenje, pohode po bližnji in daljni okolici, ogled naravnih znamenitosti in kulturne dediščine, predvsem pa pristen – domač odnos in pogovor z gostitelji. »Zanima jih praktično vse o naši domačiji, pa tudi o »legendarni« ribniško-sodraški dolini in Sloveniji nasploh,« pravijo.

V MEH se odvijajo najrazličnejši dogodki, od turistične dejavnosti lahko posebej izpostavimo izlete, ki jih organizirajo slovenske turistične agencije. Tako se pred Etno hišo vsake toliko ustavi avtobus z izletniki. Gospodar Ivan jih sprejme opasan z značilnim modrim predpasnikom in s suhorobarsko krošnjo na ramenih. Beseda mu od nekdaj lepo teče in tako obiskovalcem v domači govorici, ki jo dodatno začini njegov smisel za humor, v približno eni uri prikaže življenje tukajšnjih kmetov in suhorobarjev. Za piko na i poskrbi Ivanova žena Marinka, ki obiskovalce gostoljubno postreže z domačo medicino.

PONUDBA DIVJINE

V začetku letošnje pomladi so v KTC Loški Potok začeli s povsem novo aktivnostjo, ki turistom ponuja izjemno doživetje – opazovanje medveda v njegovem naravnem habitatu. Opažali so namreč, da si ljudje želijo umakniti iz mest

in stresnih služb ter počitnice preživeti v naravnem okolju, z aktivnostmi v naravi. »Pri opazovanju medveda je bilo v naših koncih kar precej skepticizma, saj ga lokalni prebivalci vidimo zelo pogosto,« pove Ana, ki med drugim skrbi za promocijo programov KTC. »Poskusili smo nekoliko na slepo in bili deležni izrednega zanimanja. Saj smo tudi sami navdušeni, kadar potujemo v »eksotične države« na opazovanje kitov, divjih mačk in se udeležujemo raznih safarijev.«

»V Evropi pravega gozda pravzaprav ne najdemo več,« razložijo v KTC. »Ves prostor je v nekem smislu podrejen človeku in zelene površine so namenjene takšnemu ali drugačnemu izkoriščanju.« Loški Potok je tako resnično kraj, kjer ljudje lahko izkusijo divjo naravo; zaradi 85-odstotne gozdnatosti ima odlične pogoje, da so

medvedje resnični kralji gozdov. »Idejo o medvedjem turizmu smo imeli ves čas pred nosom, zaradi nove smeri v turizmu smo se jo odločili realizirati,« povedo. Lovci iz Loškega Potoka so prevzeli gradnjo opazovalnice, v KTC pa so poskrbeli za celotno turistično ponudbo, ki trenutno velja za enega izmed najbolj izpopolnjenih programov v Sloveniji, ter za promocijo.

Samo opazovanje medveda poteka v tesnem sodelovanju z lovci. Oni so tisti, ki ljudi pripeljejo na opazovalnico in jim omogočijo varno opazovanje. »Turisti cenijo, da resnično ponujamo opazovanje medveda v njegovem naravnem okolju in pri tem ne dovolimo masovnega turizma.« V KTC Loški Potok so nad odzivom na opazovanje pozitivno presenečeni. »Tovrstno ponudbo pripravljamo prvo sezono, vendar je zanimanje takó veliko, da se dogovarjamo za dodatno lokacijo in gradnjo nove opazovalnice, ki bo za opazovalce še bolj pristna in zanimiva.«

TURIZEM SMO LJUDJE

V kolektivu KTC se trudijo delovati po načelu: Turizem smo ljudje. Kaj to pomeni? »Pri stiku z ljudmi je najbolj pomembno, da si preprost in pristen,« pove Ana. »Ljudje hitro opazijo iskrenost in ne-zlaganost. Potrebno je pokazati, da si dosegljiv za njihove potrebe, in potem se na enak način odzovejo tudi oni.«

Znani rek o turizmu Oblakovi živijo vsak dan. Takole pravijo: »V turizmu moraš biti vsak trenutek na razpolago, v bistvu moraš biti na razpolago 24 ur na dan. Včasih se gost najavi, da pride zvečer prenočit. Ura prihoda se lahko zavleče na pozno večerno ali zgodnjo jutranjo uro. Gosta je potrebno pričakati z odkritosrčno dobro voljo. Z ljudmi je potrebno ravnati tako, kot bi si sami želeli, da bi ravnali z nami, če bi odšli nekam na dopust.«

Oblakovim je v največje zadoščenje, da od njih odhaja zadovoljen gost. »Še posebej to velja za tujce z različnih delov sveta, ki se večkrat vračajo in so nas vzeli za svoj drugi dom.« Tudi v KTC Loški Potok imajo podobno izkušnjo: »Turisti vedno odidejo navdušeni in polni posebnih vtisov in doživetij, njihovo zadovoljstvo pa je tisto, kar nas najbolj motivira.«

TIMSKO DELO

»Turizem na naši kmetiji je panoga, ki jo mora celotna družina opravljati s srcem in dušo,« o svoji izkušnji povedo Oblakovi. »Če temu ni tako, to gostje preprosto začutijo.« Družina z Riglja še pove, da moraš biti v tem poslu pravzaprav »deklica za vse«, saj je potrebno poprijeti za vsa dela, komunicirati z gosti in se prilagajati.

Ivanu in Marinki Šega napovedani obisk predstavlja dodatno motivacijo. »Če se kdo napove, je takoj lažje poprijeti za dela, ki jih zahteva vzdrževanje skednja,« pove zgovorni in gostoljubni Ivan. In teh ni malo. Od rednega pometanja prostorov, do čiščenja WC-ja in pomivanja oken. A vse se da, če je želja dovolj iskrena in če poprimeta oba, s skupnimi močmi.

PREPOZNAVOST

Ivan in Marinka Šega sta se v želji, da bi bila domačija prepoznana kot ena od zanimivih turističnih točk, povezala z organizatorji izletov in jih osebno povabila v naše kraje. Zato tudi pridejo avtobusi izletnikov, čeprav jih je, po Ivanovih besedah, danes nekoliko manj kot v preteklosti.

V KTC Loški Potok in na TK Oblak imajo veliko opravka z gosti iz tujine. Pri tem ne gre brez znanja tujih jezikov, poudarjajo. Največ povpraševanja po opazovanju medveda prihaja s strani francoskih turistov, sledijo Nizozemci, Nemci in Italijani. Na TK Oblak so ponosni, da jih obiščejo gostje praktično z vseh koncev sveta. Tuji turisti naše konce in njihovo ponudbo odkrijejo po sodobnih, internetnih poteh. Poleg lastne spletne strani je zato pomembna prisotnost na portalih s turistično ponudbo in na socialnih omrežjih, kot so FB, Instagram in Twitter. Dobro se je tudi povezovati s kraji in ljudmi, ki te lahko priporočijo dalje.

Vsi sogovorniki enotno pritrdijo, da so njihova največja reklama zadovoljni gostje. In dober glas prav zares seže v deveto vas, kajne?

Praznovanje 15. obletnice skupine za samopomoč Ribnica

Piše: Alenka Nadler Žagar; foto: Anka Debeljak

Jeseni 2014 je minilo 15 let, odkar smo se v sejni sobi Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma prvič sestale ženske z izkušnjo, ki jo prinese diagnoza rak dojke. Tedaj smo stopile na to pot in pod okrilje Društva onkoloških bolnikov Slovenije in skupina za samopomoč je postala zatočišče in sredina, v kateri smo zajokale, se nasmejale, podelile dobre in slabe zgodbe, se tudi skregale in se nato pobotale.

V prvem letu je bila Andreja Cirila Škufca Smrdel strokovna oseba, ki je postavila temelje, nas spretno vodila med začetnimi čermi in pastmi, in skrbelo, da smo zavile v pravo smer. Prva prostovoljka koordinatorka je bila Milena Peterlin, potem ko jo je premagala bolezen, je obveznosti prevzela Metka Marn. Tudi pri njej je po nekaj letih predanega sodelovanja v skupini rak dojke napredoval in po njeni smrti je delo prevzela Marija Adamič. Zdaj je ona tista, ki krmari in ureja številne zaplete, tehnične probleme, organizatorske obveznosti in kratke stike v komunikaciji med članicami. Odlikuje jo velika pripravljenost prisluhniti in slišati, si vzeti čas in pokazati naklonjenost nekemu, ki je v stiski in jo potrebuje.

V vseh 15 letih smo se redno srečevale vsak četrti ponedeljek ob petih popoldne v sejni sobi zdravstvenega doma. Srečanje nikoli ni odpadlo, čeprav nas je bilo včasih več, včasih manj. Že od vsega začetka je bilo izraženo zanimanje bolnikov z drugimi raki, sedaj pa se nam že počasi priključujejo.

Datum, ki smo ga določile za praznovanje, je bil 21. maj 2015. Izbrale smo dvorano Rokodelskega centra Ribnica, ker je to pristrčno okolje z razstavo izdelkov pletarske in lončarske šole, likovnih delavnic in ribniške zgodovine.

Redna srečanja Skupine za samopomoč bolnikov in bolnic z rakom Ribnica so **vsak četrti ponedeljek v mesecu ob 17. uri** v sejni sobi v prvem nadstropju Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica. Prostovoljka koordinatorka skupine je Marija Adamič - mobilna št. 031 559 614, strokovni vodja pa Alenka Nadler Žagar dr. med.

Prizorišče smo okrasile s čudovitim cvetjem z okoljskih travnikov in fotografijami z naših srečanj. V našo sredino smo povabile predstavnike vodstva Društva onkoloških bolnikov. Prišla sta Andreja Cirila Škufca Smrdel in Blaž Bajec, Marija Vegelj Pirc se žal ni mogla udeležiti. Povabili smo tudi predstavnike občin Ribnica in Sodražica ter Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma. Župan občine Ribnica Jože Levstek je prijazno in toplo pozdravil skupino in njene podporne člane in zunanje sodelavce. Želel nam je veliko uspešnih srečanj v bodoče.

Tudi direktorica ZD dr. Janeza Oražma Ribnica, Lidija Šmalc, dr. med., je izrazila naklonjenost skupini, zagotovila je, da smo v zdravstvenem domu še naprej dobrodošle in je naša prisotnost zaželena.

Marija Adamič je ganljivo podelila svojo izkušnjo in doživljanje bolezni, skupine in tudi svojega dela kot prostovoljka koordinatorka.

Andreja Cirila Škufca Smrdel je zmagoslavno pokazala tisti zvezek, ki ga je nastavila in vanj vpisovala dogajanja v skupini v prvem letu delovanja. Vsem nam je vtisnila nepozaben pečat in po njenih usmeritvah smo zgradile skupino, ki nam prestavlja pristan, v katerem je prostor in čas, da se srečujemo in pogovarjamo ne le o raku in bolezni ter tako lažje živimo dalje. Kot vedno so bile Andrejine besede nežne in tople, vendar tudi odločne in pogumne.

Nato pa so v dvorano prihrumeli štirje člani gledališke improvizacije Radio Mlajku, ki smo se jim na glas nasmejali. Izbrale so temo, ki je pri nas v skupini prepovedana, to je obrekovanje in obiranje, bili so malo pikri, malo navihani, malo poredni, zlasti pa zelo človeški. Hvala Maruši

Prelesnik Zdešar in njenim sodelavcem za čudovito predstavo. Celotno prireditev je povezovala Uršula Jaklič Žagar, katere stara mama je ena od ustanovnih članic skupine. S pravim občutkom nas je vodila od začetka do konca in nas za zaključek povabila na kozarček šampanjca ter lično in slastno pripravljeno zakusko. Nazdravile smo in zapele in si zaželele še veliko srečanj. Tri članice, ki so v skupini od vsega začetka, so simbolično skupaj zarezale torto in seveda smo si ob sladkih užitkih zapele še enkrat, tokrat Vse najboljše za te.

Prijetno druženje in obujanje spominov na dogodke in osebe, ki so se nam v teh 15 letih pridružile in tudi odšle, se je zaključilo z zahvalo sponzorjem, ki so nam olajšali izvedbo praznovanja, to so: GENERALI zavarovalnica d.d. Ljubljana, INOTHERM d.o.o., LIONS klub Ribnica, SPM JAKA d.o.o. Ribnica, ANDOTEHNA d.o.o., KUSS d.o.o. Ribnica, Gradbene usluge Igor Andoljšek s.p., MABOLES d.o.o., LEKARNA RIBNICA, OBČINA SODRAŽICA in OBČINA RIBNICA.

Že čez nekaj dni, na četrti ponedeljek v mesecu maju, smo imele novo srečanje skupine, prijetno druženje pa smo nadaljevale julija na izletu v Hrvaško Zagorje.

Gasilska zveza Ribnica v sodelovanju s Slovenskimi železnicami organizira

DRŽAVNO VAJO
POD NAZIVOM

»Prometna nesreča na
železniških tirih«

ki bo v Lepovčah, Občina Ribnica.

Vaja bo potekala v soboto, **26. septembra** 2015, s predvidenim začetkom ob 9.00. Prisotna bodo vsa PGD pod okriljem GZ Ribnica, štab Civilne zaščite, Zdravstveni dom Ribnica, Jamarsko društvo Ribnica, AMZS, več struktur slovenske policije, vključno s helikopterjem. Vabljeni k ogledu!

Metod Pucelj, poveljnik GZ Ribnica

Prava mera brezskrbnega poletja

Piše: Mateja Košir; foto: internet

Prve misli o poletnem oddihu se tiho prikradejo takoj, ko si odvežemo šal okrog vratu in razmišljamo, ali je že dovolj toplo, da gremo od doma brez jope ali pa bo mogoče tista »ta tanka« jopa še vseeno pretanka. Doživljanje potovanj ali dopusta in preživljanje letga se gotovo razlikuje, če imaš otroke ali pa se na oddih odpraviš sam, v paru ali z ekipo odraslih. Zamenjava okolja je dobrodošla, ker nas okolje »prisili«, da mislimo drugačne misli kot doma. To pa je bistvo oddiha, kajne? Pa otroci? Kaj oni potrebujejo za prave počitnice?

Ko sem prvošolce po prvomajskih počitnicah spodbudila k temu, da si povedo vtise s potovanj ali izletov, se je sprožil skoraj neustavljivi

val dvignjenih rok. Toliko doživetji in lepih spominov ne glede na to, ali so bili v Egiptu ali pa na bližnjem hribu. In kaj so si zapomnili? Predrla se nam je guma na avtu in je ati zamenjal gumo, jaz sem mu pa pomagal, brat je padel in jokal ... Tudi zadržani otroci so dogodivščine pripovedovali strašno samozavestno – zato, ker so to doživeli. Kraja, kjer so bili, največkrat niti niso znali povedati. Mogoče le, da je druga država ali da govorijo tam drugače, sicer podobno kot slovensko, ampak ni bilo čisto slovensko. Otokom je od počitnic ostal predvsem občutek, da so bili skupaj. Skupaj s starši, z bratom, s sestro. Pa da so spoznali nove prijatelje, ki sicer tudi niso znali slovensko, ampak so se z njimi igrali celo popoldne. Tuj jezik za otroke ni ovira, ker se znajdejo in uporabijo druge kanale za komunikacijo. Nina, mama dveh hčerk, pravi, da deklet med daljšim obiskom prijateljev iz tujine ni nič motilo, da nista razumeli, kaj pravita gosta, zabavali sta se ob učenju osnovnih izrazov v tujem jeziku, z veseljem in brez predsodkov sta tudi poskusili, kar sta gosta pripravila zanje. Deklici sta se s tujcema sporazumevali z gestami in smehom. Otroci se bodo, še posebej med vrstniki, vse dogovorili, če jim le pustimo, da se znajdejo.

Za otroka in njegov razvoj so gotovo najboljše tiste počitnice, kjer čim več časa preživi zunaj. Naj bodo pri izbiri dopustne destinacije v ospredju potrebe otroka, ker če bo otrok zadovoljen, bo tudi za starše dopust bolj dopustniški. Gozd, potok, jezero, morje, bližnji hrib ponujajo toliko igrac, kot jih nima nobena trgovina, le da so mogoče malo bolj skrite. Ko pa jih začnejo odkrivati, jim ni konca. Dokazano je, da igra v naravi spodbuja razvoj in domišljijo otrok in neorganizirana svobodna igra zunaj ni čas, ko se otrok ničesar ne nauči. Zunaj se »brusijo« njegova čutila.

Po slovenskih hribih je moč srečati veliko družin z majhnimi otroki, ki se odločijo dopust preživeti na tak način. Za starše je potreben dvojen napor, da »priženejo« družino do cilja in nazaj. Pa je vredno? Za otroka gotovo. Pridobiva nove izkušnje z ljudmi, ob katerih se počuti varnega, je zunaj in telesno aktiven. Sama se spomnim, da mi kot otroku oziroma predvsem kasneje, v srednjem otroštvu, ni bilo čisto jasno, čemu bi se človek trudil in hodil v klanec, saj je tudi v dolini čisto fino. A sem hitro ugotovila, da ti nihče in nič ne more dati tistega dobrega občutka, ko si na vrhu gore in si preprosto zadovoljen sam s sabo, ker si se premaknil iz svoje cone udobja. Zato sem zelo hvaležna družini, ki mi je že kot otroku približala planinski svet. Če ti nekdo v otroštvu na pravi način približa lepe stvari, jih s seboj nosiš celo življenje.

Otroci imajo dandanes gotovo drugačne počitnice kot s(m)o jih imeli pred desetletjem. Manj je odrgnjenih kolen, očetom iz delavnic ne izginjajo žebli, ki bi se uporabili za gradnjo hišk v gozdovih, opeklini se več ne maže z jogurtom, tistega belega spreja v modri embalaži, ki smo ga razpršili na prasko ali odrgnino in se hiteli naprej igrati, pa najbrž niti ne prodajajo več. Najbrž smo zato »krivi« tudi odrasli. Pozabljamo, da zgled uči in da so otroci naše ogledalo. Tudi odrasli preživimo manj časa zunaj, kot so ga preživeli včasih.

Otroci med počitnikovanjem, ne glede na to kje so, ne potrebujejo veliko, potrebujejo le pravo mero. Pravo mero zaščite, da bodo sami prepoznali nevarnost, toliko sence, da začutijo, da sonce opeče, toliko dolgčasa, da si sami poiščejo družbo, in toliko svobode, da lahko ušpičijo kakšno majhno neumnost. Le sladoleda najbrž ni nikoli preveč. ☺

Obvestilo za prvi šolski dan!

Vse učence od 2. do 9. razreda OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica obveščamo, da se pouk prične v torek,
1. 9. 2015 ob 8.20.

Učenci naj prvi dan s seboj prinesejo šolsko torbo, beležko, pisalo in copate. Zjutraj se zberejo pred šolo in počakajo na razrednike. Pouk bo potekal 4 šolske ure, od 8.20 do 11.50. Zagotovljena bo šolska malica in prevoz. Organizirana bo ena skupina podaljšanega bivanja do 16. ure. Učenci 1. razreda pridejo prvi dan brez šolske torbice in skupaj s starši. Ob 9.30 se zberejo v predverju športne dvorane.

Prvi šolski dan bo veljal naslednji vozni red:

Odhod iz smeri (prevoznik Point): PRAPROČE 7.40, PRESKA 7.47, JUNČJE 8.05, ZAPOTOK 7.35, MALE VINICE 7.40, ZAMOSTEC 7.48, ŽIMARICE I. postaja 7.55, ŽIMARICE II. postaja 8.10, GLOBEL IN PODKLANEC 8.00, LIPOVŠICA 7.40

Odhod iz smeri (prevoznik Krže): GREBENJE 7.40, PEROVO, 7.50

Odhod iz smeri (šolski kombi): GORA 6.55, GRDI DOL 7.20, PODGORA 7.30, GASA 7.50, JELOVEC 8.05

Razvoz učencev po končani 4. šolski uri se bo začel ob 11.50

Z voznim redom za naslednje šolske dni bomo učence seznanili prvi šolski dan, objavljen pa bo tudi na spletni strani šole in na oglasnih deskah.

Z veseljem vas pričakujemo.

Ravnateljica: Majda Kovačič Cimperman, prof.

S Tadejem Levstkom o športni dejavnosti osnovnošolcev

Pripravila: Darja Vetrlih, foto: Drago Perko, Vlado Vetrlih

Vsi po vrsti ugotavljamo, da naši otroci preveč časa preživijo ob takih ali drugačnih zaslonih, da se niti ne znajo prav zaposliti, igrati, zabavati. Do takih ugotovitev še pogosteje prihajamo med počitnicami, ko ima večina otrok časa na pretek. Poleg tega jih starši ne moremo (pa tudi ne smemo) imeti ves čas pod nadzorom. Kljub temu z olajšanjem ugotavljamo, da vsaj nekateri otroci več časa preživijo tudi aktivno. O tem, o odnosu do športa in športno aktivnih otrocih smo poklepetali s Tadejem Levstkom.

Večina domačinov ga pozna kot trenerja malega nogometa, začetnika športne futsal šole v Sodražici ter avtorja učbenika o futsalu. Tadej Levstek je zapisan športu tudi poklicno, saj je zaposlen kot športni pedagog v ribniški osnovni šoli. Poleg naštetega je tudi pomočnik trenerja Slovenske članske futsal reprezentance, vodja selekcioniranja U19 igralcev na državnem nivoju ter predavatelj na Nogometni zvezi Slovenije, kjer skrbi za izobraževanje trenerjev po Sloveniji.

Nekateri osnovnošolci najdejo svoje veselje v športu. Naj bi bil v osnovni šoli šport res predvsem zabava?

Šport naj bi bil v prvi vrsti za otroka sprostitelj in tudi neke vrste zabava. Vseeno pa je potrebno že takoj na začetku vzpostaviti red in disciplino, na katero se otrok skozi voden metodičen proces postopoma navaja. To je glavno vodilo, h kateremu stremimo in je eden glavnih vzvodov tudi v kasnejšem življenju, da se puške ne vrže takoj v koruzo. Otroka je nesmiselno kar takoj izpisati iz dejavnosti, za katero se je odločil. Potrebno se je z njim pogovoriti, odkriti glavne vzroke, zakaj ne bi več treniral in jih s pomočjo trenerja in morda ljudi v klubu odpraviti. Če nam to uspe, bomo morda preprečili tudi morebitno škodo, saj se v otroku skriva marsikateri talent. Talenta pa ne moremo odkriti, če otrok prehitro obupa.

Kaj pa, ko otrok izgubi voljo do treniranja športa, s katerim se je ukvarjal vrsto let? Naj otroka vseeno spodbujamo, da vztraja?

Starša sta tista, ki pri sami vzgoji otroka veliko pripomoreta pozitivno, ob nepravem vedenju pa tudi negativno. Onadva sta ena glavnih motivatorjev, ki lahko pomagata, da otrok vztraja tudi, ko mu je najtežje, le občutek varnosti mora dobiti, da se lahko zaupa in potoži, kaj ga teži. Starš je tisti, ki vzpostavi kontakt s trenerjem

in skupaj poskušata odpraviti nejevoljo oz. negativne občutke, ki so se nabrali v otroku. Pomembno je, da starša podpirata otrokove dosežke in doživljanje športa kot takega, pri tem pa nista bolj ambiciozna od otroka samega.

Včasih slišimo, da je vzrok za opustitev določenega športa tudi menjava trenerja ...

Menjava trenerja je nekaj normalnega. Vsak trener prinese nekaj novega, zanimivega in na trenutke tudi kaj bolj zahtevnega, kar pa je za sam proces treniranja povsem normalno. Tudi to mora otrok razumeti, kajti nesmiselno je zgolj slediti otrokovim željam in potrebam. Poleg tega bi se na ta način izgubil cilj treniranja. Ko se zamenja

trener in otroku novi ni po volji, je potrebno otroku pravilno razložiti, da je potrebno s treningi nadaljevati, saj gre le za prehodno obdobje. Pomembno je, da se otrok veseli vsakega svojega nastopa. Ne glede na to, kako uspešen je bil, mora dobiti ustrezno pohvalo, kadar je to potrebno pa tudi kritiko. Če vidimo, da je delal večje napake, ga je potrebno na to tudi opozoriti.

Predvsem pri nekoliko večjih otrocih postane šport tudi obveznost, saj predvsem pri ekipnih športih so igralci računajo na vsakega člana. Zdi se, da marsikateri otrok, ko šport postane tudi obveznost, odpove. Ali je v takem primeru dolžnost staršev, da svojega otroka opozorijo, da trener oz. sotekmovalci računajo nanj?

Šport oz. športna disciplina, s katero se otrok ali mladostnik ukvarja, je zelo kompleksna zadeva. Zlasti v ekipnih športih je pomemben vsak igralec, ki je del tima. Seveda je vsakega igralca škoda, vendar sam menim, da je potrebno igralca motivirati, se z njim pogovoriti, da poskuša s športom nadaljevati. Če pa on sam te želje po druženju, treniranju in tekmovanju več ne izkazuje s tako zavzetostjo, kot to od njega pričakujemo, mu pustimo tudi prosto pot. Prav je, da se sam odloči, ali bo s treniranjem nadaljeval ali ga bo opustil. Veliko otrok vrže iz ritma puberteta in si ne želijo treninga v taki meri kot takrat, ko so še bili bolj otročji in so to delali z velikim zadovoljstvom. Ko ta adolescenca mine, marsikateri fant ali dekle zopet dobi tisto pravo željo po treniranju in tekmovanju v taki meri, kot jo pri posamezniku poznamo. Tudi temu je potrebno prisluhniti in otroku dati ponovno možnost, da se vključi v proces treniranja in v tem nadaljuje.

Kaj pa kadar zaškripa v šoli? Je kaznovanje otroka za slabo oceno s tem, da mu prepovemo udeležbo na tekmi ali na treningih sploh na mestu? Kdaj poseči po tem sredstvu, če sploh?

Otroku s tako kaznijo morda vzamemo nekaj, kar mu v obdobju odraščanja zelo veliko pomeni. Nesmiselno je otroku vzeti

športni krožek, ki ga tako rad obiskuje. Mnogo bolj smiselno je omejiti otrokovo gledanje televizije in predvsem uporabo interneta oz. računalnika nasploh. Prav tako je potrebno omejiti tudi uporabo telefona, ki ga tudi prenekateri vse prepogosto uporabljajo in s tem tratijo tako denar kot čas, ki je morda že namenjen počitku. Zaradi teh stvari se otroci zbujaajo preveč utrujeni in nezbrani, kar posledično pripelje do neuspeha v šoli. Pomembno je, da se otrok zaveda prepotrebnega počitka, ki ga potrebuje tako pri udejstvovanju pri pouku kot kasneje pri treningu.

Nekateri mladi športniki imajo svoje športne dejavnosti še globoko v počitniški čas in zagotovo se ni vedno enostavno prilagoditi. Vsakodnevni treningi, zgodnje vstajanje, zgodnejši odhod v posteljo, skrb za športno opremo, skrb za pravočasen prihod na tekmo ... Je to za osnovnošolca prehuda obremenitev?

To je že druga dimenzija športa, ki meji na vrhunškega. Razlika od povprečnih športnikov, ki trenirajo dva do trikrat tedensko, se bistveno pozna. Tu lahko vztraja le visoko motiviran in zelo discipliniran športnik, kajti skočiti npr. vsak dan ob 6-ih zjutraj v bazen in oddelati uro in pol treninga ter oditi nato normalno k pouku, ni enostavno. Sam večkrat opažam, da to otroka tako psihično kot fizično zelo iztroši. Otroku hitro spozna, da če želi v športni disciplini doseči nekaj več, tu ni šale. Zelo zgodaj mora izpiliti samodisciplino in samokontrolo, ki mu pri tem veliko pomagata, da se ustrezno naspi, spočije, da ne pozabi na športno opremo. So pa to že obremenitve, ki so kdaj pa kdaj tudi prehude. Glede na to, da treninge vodijo vrhunski strokovnjaki, ki so tudi strokovno izobraženi, pa jim je potrebno pri načrtovanju in planiranju popolnoma zaupati. Nekateri se morajo žal, če pač hočejo trenirati na takem nivoju, že zelo zgodaj spoprijemati tudi s stvarmi, ki so za normalne smrtnike oz. rekreativce skorajda nepojmljive in nerazumljive.

Kaj naj bi pravzaprav šport dal osnovnošolcu?

Z ustrezno izbiro vaj in metod ter oblik dela otroku ves čas dajemo lepo popotnico za psihomotorični razvoj. Poskušamo ga seznanjati tudi z družbeno klimo, ki jo šport nudi. Tu mislim predvsem na pomen diskriminacije, na spoštovanje drugačnih. Treninge namreč obiskujejo tudi otroci z določenimi zdravstvenimi težavami in motnjami. Nujno je, da tudi njih obravnavamo enako kot vrhunškega športnika. Pri športu osnovnošolcev je velik poudarek na spoštovanju, kjer lahko dodamo osnove tudi športnega fair-playja, ki otroke spodbuja, da se spoštujejo med seboj, da spoštujejo trenerje, sodnike in starše ter navijače, ki jim stojijo ob strani.

Pomembno je, da otroci spoznajo, da so v športu zmage in

porazi, da se je potrebno dvigniti, tudi ko nam je najtežje. S tem otroku oblikujemo osebnost in ga bogatimo tudi na čustvenem področju. Šport kot tak mu bo dal tudi velik razvoj dihalnih in srčno-žilnih značilnosti, dvig motoričnih sposobnosti, moči, hitrosti, koordinacije, vzdržljivosti, preciznosti in gibljivosti. Z dvigom teh sposobnosti se mu dvigne tudi psihična stabilnost. Veliko bolj je samozavesten, spoznava svoj športni napredek in je pri tem uspešen. Pri ekipnih športih spozna, kako sta pomembna odgovornost do drugih in ekipni duh, ki moštvu na koncu prinese zelen rezultat. S pomočjo športa otrok odrašča in koristno preživlja svoj prosti čas, sklene mnogo prijateljstev; prijateljstva pa združujejo tudi starše otrok.

NI TREBA, DA STE MOJSTER ZA VSE

Marsikaj lahko mi postorimo namesto vas:

- Košnjo trave, rezanje žive meje, žaganje vej.
- Asfaltiranje in manjša gradbena dela.
- Praznjenje greznice.

Pri nas lahko kupite tudi:

- plastični zabojnik za odpadke 120 in 240 l
- plastični kompostnik.

KOMUNALA RIBNICA

www.komunala-ribnica.si, T: 01 83 61 138, 031 758 717

Dišeči sadovi Tržnega dne

Pripravila: Štefka Joras

PALAČINKE V NOVIH PREOBLEKAH

Na stojnici Šedržank je na TRŽNI DAN, še prej pa na prireditvi SLADKA JESEN in v TV oddaji DOBRO JUTRO, dišalo po slastnih palačinkah, ki teknejo tako otrokom kot odraslim. Ni treba posebej poudarjati, da smo maso vsakokrat porabile do zadnje kaplje, kajne?

Osnovne sestavine za palačinke poznamo, saj se recept prenaša skozi rodove. Mlajše gospodinjice pa rade preizkušajo tudi nove različice, zato pobrskajo po spletu in že se na mizi znajde nova jed. Recept se širi od ust do ust in vsakdo doda kaj novega. Tako so nastali recepti, ki so tokrat pred vami. Spoznajte se z ajdovimi, krompirjevimi in riževimi palačinkami. Dober tek!

KROMPIRJEVE PALAČINKE

Potrebujemo:

20 dag krompirja
20 dag moke
2 jajci
2 dag kvasa
sol
500 ml mleka

Priprava:

- Iz jajc, moke in nekaj mleka naredimo običajno testo za palačinke, ki naj počiva vsaj pol ure, da se škrobna zrna napojijo s tekočino.
- Pripravimo kvasec (kot za kruh).
- Krompir olupimo, posolimo in skuhamo. Pretlačimo in primerno ohladimo.
- Pire umešamo v testo za palačinke, dodamo kvasec in preostalo mleko, da dobimo redko testo.
- Palačinke pečemo v manjši ponvi, da jih lažje obračamo. Ponudimo tople z marmelado ali kisló smetano.

NASVET:

Tisti, ki radi odkrivajo nove okuse, lahko v palačinke zavijejo rezine šunkarice ali pancete, poleg pa servirajo sezonsko solato.

RIŽEVE PALAČINKE

/osem srednje velikih palačink/

Potrebujemo:

900 ml mleka
120 g riža
120 g moke
2 jajci
1 žlico sladkorja
sol
žličko pecilnega praška

Priprava:

- Riž na hitro operemo pod mrzlo tekočo vodo in ga skuhamo v 600 ml mleka do mehkega. Ob koncu solimo in sladkamo po okusu. Ohladimo.
- V posebni posodi pripravimo testo za palačinke iz jajc, preostalega mleka in moke. Solimo in sladkamo po okusu. Pustimo počivati pol ure.
- Riž primešamo testu, dodamo pecilni prašek in preizkusimo gostoto. Masa mora lepo zdrsniti z zajemalke.
- Palačinke pečemo v ponvi premera 16 cm, da jih lažje obračamo. Še tople namažemo z marmelado, prepognemo in serviramo.

AJDOVE PALAČINKE

z mesno-zelenjavnim nadevom
za 4 osebe
/osem debelejših palačink/

Potrebujemo:

TESTO
2 jajci
ščep soli
140 g ajdove moke
100 g pšenične ali pirine moke
500 ml mleka
žlička pecilnega praška

NADEV

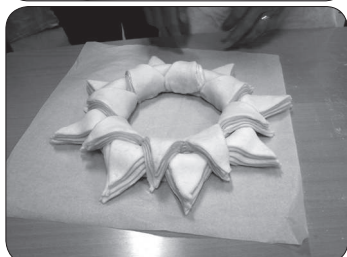
manjša čebula
strok česna
rezina pancete
1 korenček
1 paprika
1 paradižnik
300 g mešanega mletega mesa
200 g sira, lahko tudi več
olje, sol, poper, bazilika

Priprava:

- Iz sestavin pripravimo testo za palačinke. Počiva naj vsaj pol ure.
- Medtem pripravimo nadev. V kozici na olju prepražimo nasekljano čebulo, dodamo panceto, grobo nariban korenček in na trakce narezano papriko. Kratek čas dušimo, dodamo še meso, nastrgan česen in narezan paradižnik. Dušimo naprej do mehkega. Solimo, popramo in potresemo baziliko. Nadev mora biti sočen.
- Spečemo osem debelejših palačink. Pripravimo štiri krožnike in na vsakega položimo po eno palačinko. Obložimo jih z nadevom, pokrijemo z drugo palačinko in na vrh naribamo sir. Krožnik potisnemo v mikrovalovno pečico, da se sir razpusti.
- Postrežemo s sezonsko solato.

IZZIV ZA SPRETNE PRSTE

Recept: Andreja Košmrlj, foto: Štefka Joras

Že nekaj časa so si članice Šedržank želele, da bi se naučile speči masleni kruh v obliki sončnice. Takega, kot ga mojstrsko pripravi Andreja Košmrlj. Najprej ga je spekla za goste oddaje DOBRO JUTRO, na TRŽNEM DNEVU pa za predsednika in spremstvo.

Teden dni po Tržnem dnevu smo Šedržanke zaprosile Andrejo, da nam prikaže pripravo te tako zanimive »pogače«. Ker so izpod Andrejinih rok že nastale številne sončnice, nam je z uigranimi prsti pričarala prelep cvet s tako lahkoto, da nam je izvabljala občudujoče vzdihne. Res je bilo videti preprosto, vendar smo prepričane, da je za tako oblikovan izdelek potrebno veliko potrpežljivosti in vaje.

Le kratek klepet in že je bila pred nami spečena in ohlajena sončnica, ki smo jo z lomljenjem »cvetnih listov« porzdelile med udeleženske pekarske delavnice. Bila je lepa za oko in odlična za naše brbončice. Hvala Andreji za njen čas in potrpežljivost, vam, drage bralke in bralci Suhorobarja, pa veliko veselja ob peki in poizkušanju vaših cvetov!

»SONČNICA« /krušna pogača/

Potrebujemo:

TESTO
700 g moke
2 jajci
1 zavitek kvasa
100 ml olja
300 ml mlačnega mleka
žličko soli

ZA PREMAZ
maslo ali margarina
jajce
sezamova, bučna in
lanena semena

Priprava:

- Iz sestavin zamesimo testo. Gnetemo toliko časa, da odstopi od sklede, to je približno 10 minut. Ne sme biti pretrdo, vendar za spoznanje trše, kot je testo za potico. Vzhaja okrog 30 minut.
- Iz testa naredimo debelejši svaljek in ga razrežemo na 11 delov. Zadnji naj bo malo večji, ker ga bomo porabili za sredino sončnice. Vse dele zgnetemo v hlebčke.
- Prvih pet hlebčkov razvaljamo v kroge premera 21 cm. Položimo jih na peki papir tako, da jih zlagamo enega vrh drugega, vmes pa prve štiri premažemo s stopljenim maslom ali margarino.
- Z ostrim nožem, dober centimeter od roba zarezemo osmine.
- Iz sredine navzven izvijemo prvih osem »cvetnih« listov.
- Razvaljamo preostalih pet hlebčkov. Premer naj bo manjši. Polagamo jih v sredino sončnice in prav tako prve štiri premažemo z maslom.
- Pri rezanju na osmine bodimo pozorni na zunanji centimetrski rob in na rez, ki ga zamaknemo tako, da bo novih osem listov prišlo med prejšnje. Morebitni preostanek roba med prepogibanjem previdno spodvihamo navzdol.
- Preostali hlebček razvaljamo tako, da bo ustrezno zapolnil sredino sončnice.
- Stepemo jajce, premažemo površino in nanjo posujemo semena. Peki papir s sončnico preložimo na rešetko iz pečice in vzhajamo toliko časa, da se pečica segreje na 200 °C. Pečemo 20 minut.
- Ohlajeno sončnico pojemo še isti dan. Lističev ne režemo, ampak jih preprosto trgamo z rokami.

NASVET:

Sončnica
najbolje uspe
iz priporočenih
količin.

Novice iz Društva upokojencev Sodražica

Piše: Cvetka Vesel, foto: Petra Arko, Tomaž Hrvacki, Vilma Oražem

SODELOVANJE ČLANOV DU V OKVIRU PSOGNAVSKIH DNI

Poletje se preveša v drugo polovico, cvetove so zamenjali plodovi, dnevi se zopet krajšajo in dopusti so na višku. Poletje ni čas za obujanje spominov. Poletje je najlepši čas za ustvarjanje spominov, kajti letom je treba dodajati življenje in ne življenju leta. Sodraški upokojenci poskušamo te svoje potrebe uresničevati ob raznih priložnostih. Tudi letos smo konec junija, skupaj z mlajšo in srednjo generacijo, sodelovali na Psoglavskih dnevih.

V povorki smo poskušali obuditi že skoraj pozabljen kmečki običaj ob žetvi. Žanjice so se vračale s polja, kjer so požele žito, jih povezale v snope in z vozom peljale domov. Na vozu sta sedeli še deklici, lepi kot travniški vili, z venčkom rož na glavi. Žanjice je spremljala gospodinja z malico in gospodar, ki je na polju poskrbel za težja dela, brusil in klepal srpe.

Letošnja razstava Z babičine in dedkove domačije je nadgradnja lanske. Razstavljen je bil pester izbor različnih tehtnic, od tistih ki so jih uporabljale prababice, babice ali mame. Ob tem so se obiskovalci lahko prepričali, kako se je ta uporaben gospodinjski pripomoček skozi čas spreminjal. Tu je bil star radio in poleg njega originalen račun zanj. Predstavljeni sta bili dve obrti, ki nista ravno množični in pogosti, to sta čevljarstvo in urarstvo. Obiskovalci so si lahko ogledali orodje, ki so ga mojstri teh dveh obrti uporabljali pri svojem delu. Na stenah in mizah so bila lepo oblikovana mojstrska spričevala, ki so jih pridobili mojstri raznih obrti iz naših krajev, ter številne slike objektov in vasi,

kakršnih v današnji dobi skoraj ni mogoče več videti, dokumenti iz časopisov in revij, ki so opisovali dogajanja in dosežke iz naših krajev pred petdesetimi leti in več. Za poživitev sta bila razstavljeni še božični in velikonočni pogrinjek, tak kakršnega so pripravljale naše babice. Stekla za

razstavljen dokumente so nam izdelali na Inothermu, za kar se jim zahvaljujemo.

Obiskovalci, tudi najvišji gostje, so se na razstavi kar dolgo zadržali. Starejši so se zadržali, ker so z nostalgijo obujali spomine na čase, ki so tako hitro minili, mlajšim pa je bilo tu marsikaj neznano in zato zanimivo. V teh letih, odkar etno skupina pri DU Sodražica pripravlja tovrstne razstave, je bilo zbranih že veliko predmetov, slik in dokumentov pomembnih za krajevno zgodovino. Škoda, da v kraju ni prostora, kjer bi lahko to shranili in v prihodnosti mogoče uredili stalno zbirko.

Ekipi MAM (Milka, Albina, Marija), ki je zmagala na sodraški vampijadi, je pripadala čast, da je na tržnem dnevu kuhala vampe. Tudi tokrat so bili zelo okusni, saj

jih je kmalu zmanjkalo. Ekipo so sestavljale predsednica DU Sodražica Milka Gornik in članici DU Loški Potok Albina Levstek in Marija Slavec.

Vse te dejavnosti članov DU so bile že pred tem predstavljene v **oddaji Dobro jutro**, ki je govorila o dogajanju na Psoglavskih dnevih.

PEVCI UPOKOJENSKEGA PEVSKEGA ZBORA IZDALI SVOJO DRUGO ZGOŠČENKO

V studiu Janka Smisla so pevci Upokojenskega pevskega zbora posneli svoj drugo zgoščenko. Pevci že vrsto let pojejo v stalni zasedbi in imajo v svojem repertoarju številne ljudske pesmi. Pred nekaj leti so izdali svoj prvi CD s 16 pesmimi. Ivo Smisl, vodja pevskega zbora, pravi: »Staramo se, naši glasovi niso več tako čisti, zato želimo, da se naše dobro petje ohrani v stalni in nespremenjeni obliki.«

Na drugi zgoščenci je devet ljudskih pesmi in še tista, ki jo Viktor tako lepo zapoje, Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi.

Ta zgoščenska pa nikakor ne sme pomeniti slovo zbora od živega petja, saj jih želimo še dolgo poslušati in uživati ob izboru pesmi in ob samem petju.

NAČRT DELA V NASLEDNJEM TROMESEČJU 2015

- 29. 8. – srečanje jubilarantov in piknik za člane društva na balinišču v Sodražici,
- 2. 9. – srečanje prostovoljcev in prostovoljcev v projektu Starejši za starejše v Škofji Loki,
- 16. 9. – jesenski izlet na Jezersko, izlet pripravlja Jelena Žurga Mihelič
- 29. 9. – obisk na Festivalu za 3. življenjsko obdobje v Ljubljani
- 2. 10. – srečanje za starejše občane s programom in pogostitvijo

Natančen program izleta bo pravočasno objavljen na oglasni deski.

Kresnička sveti dalje!

Piše: Jan Knavs

Novo vodstvo kluba Kresnička je takoj zavihalo rokave in tako smo kmalu po uradni ustanovitvi začeli z intenzivnimi pripravami na oratorij. Po nekaj mesecih smo uspešno izpeljali prvi oratorij kot samostojni klub, do letos smo namreč delovali pod okriljem društva Mladinski ceh Ljubljana. V klubu Kresnička smo se kmalu po ustanovitvi odločili, da razširimo naše dejavnosti. Po uspešno izpeljanem največjem projektu oratoriju začenjamo še s tremi novimi projekti.

V naslednjem šolskem letu se bo odvijal projekt imenovan ORATORIJSKE URICE, ki bo podoben predhodnemu Šedrškemu živ-žavu in Drobtnicam oratorija. Oratorijske urice bodo potekale vsak mesec na drugo soboto ali nedeljo v mesecu. Starši lahko svoje otroke prijavite na ta projekt s prijavnico, ki jo dobite v župnijskem domu. Na Oratorijskih uricah se bodo otroci

družili, kaj novega naučili, si ogledali kakšen film ali risanko in izdelovali različne izdelke.

Drugi projekt je DAN PROSTOVOLJSTVA. Organiziran bo dvakrat letno, in sicer jeseni in spomladi. V sklopu tega projekta se bomo mladi družili in s prostovoljnim delom naredili veliko koristnega predvsem v župnijskem domu in okolici.

Tretji projekt pa je ANIMATEK (animatorji v teku). To so srečanja animatorjev in prijateljev Kresničke, ki bodo potekala od septembra, enkrat na dva meseca, in se končala z oratorijem. Projekt bo zajemal priprave na oratorij, gostili bomo zanimive goste, si ogledali kakšen film in tako postali še boljši animatorji in prijatelji Kresničke.

Ne pozabimo pa tudi na našo mladinsko glasbeno skupino Alias, ki uspešno nadaljuje z vajami jeseni. To je skupina mladih pevk in instrumentalistov, ki deluje od oktobra 2011. S petjem radi obogatijo nedeljska bogoslužja in poročne maše. Klub Kresnička tako uspešno nadaljuje s svojimi projekti, za vse informacije in prijave pa pišite na: klubkresnicka@gmail.com.

PRIDRUŽITE SE, IMELI SE BOMO LEPO!

Hočem biti svet!

ORATORIJ 2015

Piše: Jasna Janež; foto: Žiga Lovšin

Oratorij v Sodražici, ki je potekal od 29. junija do 5. julija, je letos postal polnoleten. Da, že toliko let animatorji svoj čas prostovoljno posvečamo otrokom.

Tokrat je zgodba tekla o svetniku Dominiku Saviu. »Hočem biti svet!« so njegove besede, ki so nas spremljale skozi cel teden. Ugotovili smo, da postati svet ni težko, temveč lahko to postane vsak izmed nas. Biti dober in pomagati, se učiti in izpolnjevati svoje dolžnosti, to so tri sestavine za svetost. Seveda se moramo zanje truditi vsak dan.

O tem je govoril tudi župnik pri sveti maši, ki smo jo imeli na izletu. Letos smo imeli športni dan, peš smo šli na Strmico. Tam smo animatorji priredili igre in povabili prav posebne goste – družino z Rakeka, ki se ukvarja z lokostrelstvom. Najprej so nam povedali nekaj o svojem hobiju, lokih, tekmovanjih in koliko truda je potrebno vložiti, da zadenemo tarčo v »desetko«. Otroci so lahko tudi poskusili streljati in bili so navdušeni. Izlet se je tako kot vsak dan zaključil s himno.

Teden je hitro minil in že je bila tu nedeljska oratorijska maša, s katero se je naše druženje zaključilo. Upam, da so se otroci na oratoriju kaj novega naučili ter koristno preživeli delček počitnic.

Za pet animatorjev je bil konec sodražkega oratorija hkrati začetek tržaškega. Še isti dan smo se namreč

odpravili proti vasi Kontovel nad Trstom. Tam nas je toplo sprejela sestra Angelina in nam predala ključke župnišča, v katerem smo bivali cel teden. Vodili smo oratorij za zamejske otroke. Teh je bilo le pet, a smo se vseeno zabavali. Bilo je sproščeno, veselo in igrivo. Sestra je kljub svoji starosti zelo zagnana, saj je otroke učila razne slovenske ljudske pesmi. Ohranjanje slovenskega jezika in kulture ji veliko pomeni. Tudi njihovi starši povedo, da se v šolah kljub uradnemu jeziku slovenščine otroci med seboj pogovarjajo italijansko. Sem jih pripeljejo ravno zato, da tu govorijo slovensko. Cel teden smo veliko prepevali, molili, poslušali zgodnico o Dominiku in se igrali. Ta drobec poletja si bomo zagotovo zapomnili po zagreti sestri Angelini, simpatičnih otrocih in sproščenem druženju.

40 let v Sodražici rojenega okteta

Piše: Darko Vesel, predsednik; foto: osebni arhiv

Sedemdeseta leta so bila polna fantovskega prepevanja ob svatovanjih, mlajih ali pa kar tako na trgu pod lipo. In ravno ta znamenita lipa je privabljala vedno več in več fantovskih glasov. Te glasove pa je z zelo tankim ušesom opazoval in poslušal Tone Lovrenčič, za katerega se je vedelo, da prihaja iz glasbeno nadarjene sodraške družine. Tonetu se je kaj hitro prikradla ideja in želja po nekaj več, po moškem oktetu. Tako je povabil pet fantov iz Sodražice in okolice. Ker je študiral v Ljubljani, je bil član moškega pevskega zbora Vinko Vodopivec, iz katerega je k sodelovanju v Sodraškem oktetu povabil še dva člana. Tako je bil leta 1975 ustanovljen oktet Donit, v katerem so

prepevali: Marjan Podgrajšek, France Lušin – 1. tenor, Danilo Lušin, Orlando Markič – 2. tenor, Franc Levstek, Darko Vesel – bariton, Janez Oblak, Tone Lovrenčič, Lado Vesel (občasno) – bas. Umetniško vodenje je prevzel Tone. Pričelo se je resno delo. Vaje so potekale 1 x tedensko doma pri Lovrenčičevih, občasno pa tudi v Ljubljani. Prvi uradni nastop je bil v Sodražici 4. julija 1975 v dvorani. Kaj hitro so prišli nastopi tako izven domačega kraja kot tudi na Avstrijsko Koroškem (Celovec, St. Jakob, Hodiše, Priberg, Železna Kaplja, Sele). In ravno na teh gostovanjih je oktet osebno spoznal znanega skladatelja Pavla Kernjaka. Vez, ki se je ustvarila med njimi, je ostala

vse do danes. Ob 400-letnici smrti skladatelja Jakoba Petelina Gallusa, ribniškega rojaka (1991), se je oktet preimenoval v oktet Gallus s sedežem v Ribnici. Obdobje do leta 1991 je bilo zelo plodno. Oktet je imel mnogo nastopov po Sloveniji in mnogih krajih in mestih nekdanje Jugoslavije (Split, Kavadarci, Poreč, Križevci ...). Pojavljati se je začel na različni radijskih in televizijskih oddajah, prav tako pa so bila ta leta polna nastopov in koncertov predvsem po Sloveniji. Izpostaviti je potrebno tudi nekaj koncertov izven meja (Dunaj, Wiesbaden, Arcevia, Celovec, Vitrinje).

Leta 2004 pa je Oktet posnel svojo prvo zgoščenko, ki je bila prerez 30-letnega dela. Sledila je druga zgoščenska (2009), ki je bila posvečena oktetovemu prijatelju, skladatelju Pavlu Kernjaku. Ob 40-letnici delovanja smo imeli 5. 6. 2015 koncert. V dolgem, a hitro minljivem obdobju je oktet vedno posegal po najvišjih priznanjih in nagradah in si ustvaril zelo ugledno ime. Naj se v imenu okteta zahvalim vsem bivšim članom in umetnišim vodjem:

Tone Lovrenčič (1975–1985), Marjan Trček (1985–2000), Alojz Osvald (2000–2005), Tadej Osvald (2005–2013). Bivši člani: Franc Lušin, Danilo Lušin, pokojna Orlando Markič in Jože Virant, Tone Klun, Bogdan Bartol, Igor Žnidarič, Franc Levstek, Lado Vesel, Bogdan Podlesnik, Janez Oblak, Marjan Tratar, Jože Zobec. Danes Gallus prepeva v naslednjem sestavu: Marjan Kljun, Robert Kožar – 1. tenor, Janez Rozman, Marjan Podgrajšek – 2. tenor, Janez Rigler, Darko Vesel – bariton, Mirko Halilović, Aleš Lampe – bas. Umetniški vodja je prof. Milivoj Šurbek. Repertoar okteta sega od slovenske narodne in umetne pesmi, cerkvene glasbe, pravoslavne liturgije, ruskih narodnih pesmi, renesanse in pesmi drugih narodov.

Spoštovani bralci! Lahko Vam zagotovim, da imamo še veliko ciljev in pevske zagnanosti. Konec julija smo imeli koncert v Starem Gradu na hrvaški obali, prvo nedeljo v avgustu sledi koncert v Slovenskih Konjicah in septembra se vračamo v Rogaško Slatino!

Tekmovanje harmonikarjev Urška 2015

Pripravil: Franc Lesar, Klub harmonikarjev Urška

V soboto, 1. avgusta, se je v Zamostcu pri gostilni Urška uspešno odvijalo 23. srečanje in tekmovanje harmonikarjev, ki ga je organiziral Klub harmonikarjev Urška v sodelovanju z Občino Sodražica.

Tekmovanja se je udeležilo 27 tekmovalk in tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v 4 starostne kategorije. Vsi udeleženci so se potegovali za naslov Naj godec 2015, vsi tekmovalci iz Ribniške doline in bližnjih občin pa so sodelovali tudi v kategoriji za Suhorobarskega prvaka 2015. Nastope harmonikarjev je ocenjevala tričlanska strokovna komisija v sestavi Kornelija Lovko, Janez Kordiš in Alen Vidmar.

Naslov Naj godec 2015 je dobil Primož Gnidovec iz Naklega, Suhorobarski prvak 2015 pa je postal Nejc Lavrič z Gore. Prireditev sta vodila Manca Arko, pevka ansambla Ribniški pušeljci in Vlado Kocjan, harmonikar ansambla Popotniki. Po končanem tekmovanju so Popotniki občinstvo zabavali do poznih večernih ur.

Člani Kluba harmonikarjev Urška so bili zadovoljni s celotno prireditvijo, naslednje leto pa vas spet vabijo na 24. tekmovanje.

Intervju z žensko nogometno ekipo OŠ Sodražica

Intervjuvala: Tadeja Topolnik

Ženska nogometna ekipa OŠ Sodražica se je uvrstila v finale na državnem nivoju in gostila tekmice z drugih šol, ki so se ravno tako potegovale za pokale in naslov državnih prvakinj. Po končanih tekmah so se uvrstile na odlično 4. mesto. Zastavila sem jim nekaj vprašanj, ki smo jih sestavili skupaj z učenci izbirnega predmeta šolsko novinarstvo, na katera je v imenu ekipe odgovorila Lana Košir, ena izmed članic ženske ekipe.

Kakšni so bili občutki med igro?

Na začetku igre smo bile zelo napete, saj nasprotnic še nismo poznale. Bile smo tudi rahlo prestrašene, saj so bile v povprečju vse nogometnašice večje od nas. Vedele smo, da so vse tri ekipe dobre, a smo kljub temu verjele vase.

Kako ste obvladovale pritisk med igro?

Pritisk je bil navzoč skozi vso tekmo, a ga nismo najbolje obvladovale. Tako smo kričale ena na drugo, se tudi skregale in 'bleknile' besede, ki jih seveda nismo zares mislile. A ko si pod tako hudim pritiskom, skušaš ostati osredotočen na igro in ne razmišljaš, kaj govoriš.

Kaj je najboljša motivacija za tekmovanje? Kaj vam daje elan?

Mislimo, da je najboljša motivacija ter elan za tekmovanje želja po uspehu oz. po zmagi. Če si nečesa res močno želiš, se boš maksimalno potrudil, da to tudi dosežeš. Motivirala nas je že sama uvrstitev med top 4 ekipe v državi, česar si res nismo predstavljale.

Koliko časa namenite treningu?

Skozi vse leto smo s trenerjem Ernestom trenirale uro in pol na teden, pri športni vzgoji pa smo večino časa namenili nogometu.

Hrupno navijanje občinstva ... vam je v pomoč ali ne?

Dobro vprašanje. Čeprav hrup spada k navijanju, nas je ta velikokrat zmotil, saj se med sabo nismo slišale in tako smo imele kar nekaj težav pri organiziranju postavitve v igri. Navijači po navadi pričakujejo zmago, zato je bil pritisk med igro še toliko večji, sploh ko smo streljale penale, saj navijačev nismo hotele razočarati. Navijanje pa nam je zagotovo v veliko pomoč. V trenutkih, ko same nimamo več upanja, nam navijači

dajo nek nov zagon ter motivacijo.

Razlika med to tekmo ali kakšno drugo?

Zagotovo je bila to ena izmed najpomembnejših tekem, zato je bil pritisk toliko večji. To je bila zadnja šolska tekma, na kateri smo igrале s takšno zasedbo, saj nekatere igralkе zapuščamo osnovno šolo, zato smo bile toliko bolj željne uspeha.

Ali ste zadovoljne s četrnim mestom? Ali kaj zavirate bolje uvrščenim ekipam?

Po koncu 1. tekme, ki smo jo izgubile šele po drugi seriji izvajanja penalov, smo bile razočarane, saj nam je uvrstitev v finale le za las ušla. Po končani tekmi za 3. mesto pa smo bile sprva res potrte, a smo po pogovoru ugotovile, da je 4. mesto res lep dosežek, na katerega moramo biti ponosne. Če bi nam kdo v začetku šolskega leta ponudil 4. mesto, bi ga z navdušenjem sprejele.

Ne bi rekla, da nasprotnicam ravno zavidamo. Morale smo jim priznati premoč, močno se je poznalo, da ostala dekleta trenirajo dlje kot me in imajo bistveno večje število igralk.

Ali se vam zdi, da so vaše sotekmovalkе igrале fer?

Da, vse sotekmovalkе so igrале pošteno ter po pravilih.

Ali se vam je zdelo sodnikovo sojenje pravično?

Sodnik je sodil dokaj pravično; mislimo pa, da se je v nekaterih trenutkih napačno odločil. Zaradi nedosojenega prekrška nasprotnicam smo po nepotrebnem dobile gol na tekmi za 3. mesto.

Ali vam poraz pomeni spodbudo/brco za naprej ali vam vzame voljo do igre?

Vsak poraz te malce razočara, a življenje gre naprej. Poraz ti zagotovo ne vzame volje do igre. Če igraš s srcem, te še toliko porazov ne zaustavi. V našem primeru pa temu ne bi reklo poraz, saj smo se uvrstile višje, kot smo si lahko zamislile.

Kaj menite o lokaciji tekme?

Imele smo veliko prednost domačega terena, saj smo na našo športno dvorano navajene. Ena izmed naših igralk je pozabila 'fuzbalke', a je imela na srečo možnost, da jih je šla iskat domov.

Kako so potekale priprave na tekmo?

V zadnjih tednih pred samim finalnim turnirjem smo poleg rednih organizirali še dodatne nogometne treninge. Mislimo, da bi se na turnir lahko še bolje pripravile.

Kakšne napotke ste dobile s strani učitelja? Kakšno taktiko vam je svetoval?

Učitelj ve, da se dekleta že dobro poznamo, saj vse treniramo mali nogomet v domačem klubu. Svetoval nam je le bolj napadalno igro z besedami: »Čim več streljajte na gol!«

Ali se vam je zdela kakšna igralka preveč agresivna, nesramna?

Kot sem že rekla, so bile nekatere igralkе večje in močnejše od nas, zato smo se z njimi težje borile ena na eno. Nobena izmed igralk pa nas ni namerno poškodovala ali podcenjevala.

Kako ste doživljale podelitev pokalov in medalj?

Bile smo vesele. S ponosom smo predstavljale našo šolo. To je bil vrhunec tekmovanja, ki nam bo za vedno ostal v spominu.

V prejšnji številki sem kot igralko dekliške nogometne ekipe OŠ Sodražica pomotoma navedel Hano Košir. Pravo ime je seveda Lana. Za napako se opravičujem. Donald Beguš, prof.

Odbojka na mivki

Piše in fotografira: Mateja Vesel

V soboto, 18. 7. 2015, je Športno društvo Sodražica organiziralo turnir mešanih trojk v odbojki na mivki.

Zbor ekip je bil ob deveti uri, s samim turnirjem pa smo začeli ob 10. uri. Zbralo se je osem ekip, od tega ena ekipa ŠD Sodražica v zasedbi Davor Smiljanič, Barbara Boben in Matej Pintar, ki so kljub vsej pomoči pri organizaciji in izvedbi turnirja zasedli četrto mesto.

Rezultati:

1. mesto – SMRKCI

2. mesto – JRJ TEMENICA

3. mesto – TUR SERVIS

... ob takem toplem vremenu pa ste bili vsi zmagovalci.

Turnir je bil v celoti zelo uspešno izveden, ugotavljam pa, da v samem kraju tovrsten šport ni poznan, saj je bilo število obiskovalcev skoraj enako nič. Zahvaljujem se

mojim sotrpinom za pomoč pri izvedbi turnirja. To so Matej Pintar, Davor Smiljanič in Barbara Boben. Hvala Igorju za sojene tekme in sosedu Tadeju Levstku za izposojeno številčnico.

Posebna zahvala gre balinarjem, ki so nam odstopili svoj bar prostor, športni trgovini THE Nutrition za prečudovite majice in piceriji BISTRO Ž, ki nam je šla na roko, hkrati pa podarila bone za pice najboljšim ekipam in nahranila naše lačne želodčke.

Sibor Inotherm na mednarodnem ju-jitsu turnirju

Pripravil: Elvis Podlogar, predsednik SIBORJA

Pet slovenskih klubov je v soboto, 13. 6. 2015, sodelovalo na 7. mednarodnem turnirju v Banja Luki. Na tekmovanju je nastopilo skoraj 150 tekmovalcev iz 7 držav in iz 19 klubov. Tekmovanje je potekalo v borbah in DUO sistemu v vseh starostnih kategorijah.

Ekipe Sibor-Inotherm se je vrnila domov s 15 medaljami, od tega je bilo 5 zlatih, 6 srebrnih in 4 bronaste medalje. Prav tako smo osvojili 4. mesto v klubski razvrstitvi med 19 klubi. Tekmovanja se je tako udeležilo 12 članov SIBORJA, ki so nastopili tako v borbah kot v duo sistemu in dosegli odlične uvrstitve:

- Luka ČIROVIČ, borbe U15 do 37 kg – 1. mesto
- Neli PODLOGAR, borbe U10 do 36 kg – 2. mesto
- Tim KLUN, borbe U15 do 50 kg – 1. mesto
- Maj BEGIČ in Timotej DELAČ, duo U15 – moški – 1. mesto
- Timotej DELAČ, borbe U15 do 37 kg – 2. mesto
- Sara BESAL, borbe mladinke do 55 kg – 1. mesto
- Vid BELIČ, borbe U15 + 66 kg – 1. mesto
- Gašper BREZAR, člani do 85 kg – 3. mesto,
- Nejc PODLOGAR, borbe U15 do 41 kg – 3. mesto
- Luka ČIROVIČ in Nejc PODLOGAR, duo U15 – moški – 2. mesto
- Maj BEGIČ, borbe U12 – 42 kg – 3. mesto
- Gal KOŠIR, borbe U15 do 45 kg – 3. mesto
- Andraž ŽLINDRA, U15 do 45 kg – 3. mesto
- Anže ŽLINDRA, borbe U12 – 38 kg – 2. mesto
- Gal KOŠIR in Andraž ŽLINDRA, duo U15 – moški – 3. mesto
- Vid TEKAVEC BRINC, borbe U15 – 7. mesto

Tekmovanje je bilo zadnja preizkušnja za tekmovalce na nastopu za svetovni pokal U15, ki bo konec septembra v Banja Luki. Sibor ima 8 kandidatov.

Energijska vadba »POZDRAV DNEVU«

JESENSKI TERMINI 2015

Počitnice so hitro minile in spet je tu jesenski čas, ko vas društvo ZDRAV.si vabi na torkovo jutranjo vadbo GIBANJE JE ŽIVLJENJE – »POZDRAV DNEVU«.

Dobrodošli so vsi občani dobre volje, ki si želijo svoje telo okrepiti, izboljšati gibljivost, da bomo lažje premagovali vsakdanje obremenitve, napetosti, se lažje sprostiti in pripravili na dolgo zimo.

Vsak četrtek ob 7.30 se ponovno srečamo z učenci nižjih razredov OŠ dr. Ivan Prijatelj, kjer bomo nadaljevali z jutranjo vadbo na prostem in pol ure krepili telo in duha za boljšo koncentracijo, spomin, umirjenost in posledično tudi boljše učne uspehe. Vadba je bila v spomladanskem terminu s strani učencev nižjih razredov lepo sprejeta, saj je pohvalo za udeležbo prejelo 25 učencev. Zato smo se z gospo ravnateljico dogovorili za nadaljevanje jutranje vadbe in sprejeli isti termin.

Vadba za odrasle bo kot do sedaj na prostoru pred novo trgovino Mercator vsak TOREK ob 7.30 in je BREZPLAČNA. Vadba je preprosta in predznanje ni potrebno. Pričetek: 8. september 2015 ob 7.30

Vsi učenci nižjih razredov vabljeni na dvorišče pred OŠ Sodražica. Vsak ČETRTEK ob 7.30. Vadba je BREZPLAČNA. Pričetek: 10. september 2015 ob 7.30

Vadbo vodim Katarina ARKO, Društvo Zdrav.si. Več informacij na tel. št. 051 301 772.

NOVO!

Vsak TOREK od 19.00 do 20.30 razširjena in poglobljena vadba: DOTIK ZDRAVJA IN NEGOVANJE ŽENSKO

Pomembnosti gibanja in pravilnega dihanja se vsi vedno bolj zavedamo, saj vemo, da nam prinaša boljše počutje in zdravje. Če smo starejši in iščemo primerno vadbo, morda smo manj gibčni ali imamo omejitve, ki si jih sami postavljamo ... Naredimo spremembo in se priključimo jutranji vadbi »POZDRAV DNEVU«.

Iskreno bi se zahvalila Občini Sodražica, ki je projekt GIBANJE JE ŽIVLJENJE »POZDRAV DNEVU« finančno podprla.

V jesenskem terminu nadaljujemo tudi z redno energijsko vadbo »DOTIK ZDRAVJA« za starejše ob torkih ob 8.00 v prostoru sejne sobe Občine Sodražica. Pričetek: 8. september 2015 ob 8.00

Veselim se srečanja z vami.

Plavalci in plavalke PK Inles Ribnica odlični na poletnih državnih prvenstvih

Piše: Miha Koren, foto: osebni arhiv M. Vetriha

Prvi so sezono poletnih državnih prvenstev končali najmlajši plavalci z državnim prvenstvom v Ravnah na Koroškem 25. in 26. julija. Zmage v kategoriji mlajših deklic se je veselila Maja Levstek, med fanti se je zmage veselil Vid Lovšin. Ekipno so najmlajši ribniški plavalci osvojili 6. mesto med dvaindvajsetimi slovenskimi klubi.

Za njimi so sezono zaključili plavalci in plavalke v kategoriji dečkov in deklic v Trbovljah od 31. julija do 2. avgusta, kjer je domači plavalni klub praznoval častitljivih 60 let svojega delovanja. Prvo ime ribniške ekipe je bila Laščanka Ana Kastigar, ki je deklasirala svoje konkurentke v prosti tehniki. Poleg nje se je na stopničke uspelo uvrstiti še Nadji Padar in Maši Lovšin. Pomembno vlogo v ekipi je imel tudi Sodražan Miha Vetrih, ki je odlično nastopil v najdaljši disciplini 1500 m prosto in osvojil 11. mesto med leto starejšimi plavalci. Ekipno so ribniške plavalke in plavalci osvojili zelo dobro 5. mesto med petindvajsetimi nastopajočimi plavalnimi klubi.

Zadnji so plavalno sezono končali še plavalci v kategoriji kadetov, mladincev in članov v kranjskem olimpijskem bazenu. Najboljši ribniški posameznik štiridnevnega tekmovanja, ki je potekalo od 6. do 9. avgusta je bil Robert Lovšin. Z izrednimi nastopi v prosti in delfinovi tehniki plavanja je bil vsekakor eden najboljših kadetov v državi. V kadetski kategoriji se je izkazal tudi Jan Arko, z leto starejšimi se je uspešno boril v svojih paradnih disciplinah in zasedel odlično 7. mesto na 50 m prosto in 10. mesto na 100 m prosto.

Čestitamo!

Nesporna zmaga sodraških balinarjev na OBZD

Piše: Miran Štupica

Pred vami je končna lestvica ligaškega tekmovanja Območne balinarske zveze Dolenjske, kjer je brez poraza zmagala domača ekipa iz Sodražice. Tako bo letos poskusila na dodatnih kvalifikacijah ponovno priti do igranja v drugi državni ligi Center.

LESTVICA:

1. SODRAŽICA	8	0	0	108	: 35	24
2. SODČEK	5	0	3	95	: 69	15
3. GAJ (-1)	3	0	4	61	: 65	9
4. DRSKA	2	0	6	50	: 94	6
5. KRŠKO (-1)	1	0	6	47	: 79	3

Novoštiftarski otroci v Strunjanu

Zapis: Jelka Pakiž, foto: Al Vrezec in Majda Vrh

Mesec dni po zaključku šolskega leta se je več kot trideset otrok pevskega zborčka in ministrantov odločilo, da preživijo teden dni počitnic skupaj v Strunjanu. Za razliko od prejšnjih let so bili napovedani zelo vroči dnevi.

Po sv. maši in procesiji v čast lurški Materi Božji nas je avtobus odpeljal proti morju. V frančiškanski dom smo prispeli v večernih urah in po večerji kar težko odšli spat v vroče sobe, ki se niso shladile niti do naslednjega jutra.

Kljub temu smo vstali že zelo zgodaj, polni pričakovanja, kaj lepega bomo ta teden doživeli. Kmalu po dobrem zajtrku smo šli na plažo in se potopili v vodo, ki je imela kar 32 °C. Pretopla je bila, vendar je bilo vseeno bolje, kot pa da bi se cvrtili zunaj na vročem soncu. Okrog poldneva smo se vrnili v našo hiško, kjer smo imeli kosilo in popoldanski počitek. Toda malokdo je počival. Otroci so se polni energije igrali različne igre, drugi so prepevali ob zvokih kitare, na katero je zelo lepo igral animator Rok. Celo kuharice so se ob pomivanju posode pridružile našemu

ubranemu petju. Po popoldanskem kohanju in medsebojnem druženju smo po večerji skupaj odšli k sv. maši. Tamkajšnji župnik nas je bil zelo vesel in nas je povabil na sladoled. Dan smo zaključili z različnimi igrami, ki jih je pripravila in vodila animatorka Eva. Utrujeni od aktivnosti dneva, še bolj pa od vročine, smo kmalu legli k počitku.

Naslednji dan nas je obiskal p. Niko, ki je daroval sv. mašo v dvorani naše počitniške hišice, pri kateri smo v sproščenem vzdušju vsi lepo sodelovali. Popoldne je br. Marijan najel ladjico Delfin, ki nas je popeljala do Izole in nazaj. Med plovbo smo se ustavili

na odprtem morju, kjer sta nam mornarja pripravila lep piknik s pečenimi ribicami. To je bilo za vse nas posebno doživetje. Medtem ko smo čakali na slastno pojedino, je kar nekaj nadobudnih otrok poskakalo v morje in plavalo okrog barčice. Naslednji dan smo si poleg vodnih radosti krajšali čas z risanjem na kapice, ki smo jih potem odnesli s seboj za spomin na letošnji Strunjan. Kot vsako leto, že po tradiciji, smo šli skozi tunel peš v Portorož, da so otroci sebi in svojim domačim kupili kakšen spominek.

Poleg vseh radosti, ki spadajo k počitnicam, pa je bil to kot vedno čas vseživljenjskega učenja. Otroci so se učili, kako živeti v skupnosti, kjer je potrebno upoštevati vse člane enako, potrebno se je dogovarjati, prilagajati, sodelovati, skrbeti za red, pomagati eden drugemu ... To nalogo so vsi vzeli zelo resno in odgovorno, za kar jih je br. Marijan ob koncu tudi nagradil. Zahvala gre tudi kuharicam in ekonomu, ki so skrbeli, da so bili naši želodčki vedno polni dobrot, animatorjem, ki so povezovali otroke v eno veliko družino in seveda br. Marijanu, ki nam je omogočil, da smo preživeli lep in duhovno bogat teden v Strunjanu.

Nova knjiga Stanke Mihelič: Ta Ljubezen ostaja

Piše: Peter Lesar; foto: Peter Centa

V nedeljo, 26. julija, v letu posvečenega življenja, je Stanka Mihelič iz Kota pri Ribnici v cerkvi Marijinega vnebovzvetja pri Novi Štifti predstavila novo knjigo, že peto pesniško zbirko z naslovom *Ta Ljubezen ostaja*. Avtorico knjige in številne zbrane goste sta nagovorila domači pater Niko Žvokelj, rektor Nove Štifte in Blaž Milavec, župan občine Sodražica.

Knjigo in ustvarjalno pot Stanke Mihelič je razkril nadškof in metropolit Stane Zore. Pesmi iz knjige sta brala Frančiškanska Marijina misijonarka, sestra Romana Kocjančič in brat sv. Frančiška pater Ambrož Mušič. V kulturnem programu je nastopal kvartet pevcev iz okteta Gallus, brata frančiškana: Melhior Grošelj in Boštjan Horvat, na citrah je igrala Veronika

Zajec. Pesniško zbirko je oblikovala in ilustrirala akademska slikarka Stanislava Sluga Pudobska.

Po bogatem duhovno-literarnem večeru, ki sem ga povezoval Peter Lesar, se je prisrčno in prijetno druženje z zahvalo avtorice nadaljevalo pod stoletnimi lipami na samostanskem dvorišču.

Veterani na 30. spominskem pohodu na Triglav

Za OZVVS pripravil: Borut Kozina, foto: Dušan Nosan

Na 30. spominski pohod na Triglav so se prijavljali veterani, S. Gornik – voznik, A. Perhaj – vodja ekipe, J. Klun, D. Nosan in A. Žurga odpravili 10. julija. Iz Ribnice so odšli zgodaj, že ob 3:00, in na Pokljuko prispeli ob 4:50. Po opravljenem preverjanju in pregledu osebne opreme so ob 5:20 zagrizli v strmino. Pod Studorom je bil čas za krajši počitek in kakšno spominsko fotografijo. Pri Vodnikovi koči pa je bil skoraj obvezni zajtrk v prijetni jutranji senci.

Pot so nadaljevali čez Konjsko sedlo do kočice na Planiki, kjer se je prilegel postanek s podporo. Naši pohodniki so se odločili na tem pohodu za nasovo smer na Triglav, skozi strmo Žrelo in Škrbino. Hojo je bilo treba malo prilagoditi po snegu in v povezavi tudi z vrvo, a je šlo samo navzgor. Naša ekipa je ob jasnem vremenu stopila na Triglav ob 12:20. Pohodniki so se le malo oddahnili, saj je bilo potrebno napraviti nekaj spominskih fotografij z našim praporom. Potem so sestopili do doma na Kredarici in pijača je še kako prav prišla in tudi topla malica. Ob 17:00 je bila pred domom na Kredarici spominska svečanost s postrojem praporščakov s prisotnimi prapori. Po krajšem pevskem programu nastopajočih se je zvrstilo kar nekaj govorcev, slavnostni govornik pa je bil predsednik Zveze policijskih veteranskih društev Sever, dr. Tomaž Čas. Na

Kredarici je bil prisoten tudi predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo generalmajor Ladislav Lipič. Po spominski prireditvi se je v domu na Kredarici nadaljevalo veteransko druženje in počitek se je kar odlašal v noč.

Zjutraj je pohodnike pričakalo jasno nebo in krasen pogled na bližnje vršace, v pripravi za odhod pa najprej podpora z zajtrkom. Sledil je odhod v dolino, preko Konjskega sedla in Vodnikove kočice in Studora je ekipa varno prispela na Pokljuko.

Po krajši osebni ureditvi je sledil topel obrok in pijača za že kar utrujene pohodnike.

Praporščaki so pripravljani za prihod na proslavo

Ponosni na dosežek

Ob 13:00 je bil svečan shod s prihodom praporščakov s prapori in pohodnikov na spominsko proslavo na Pokljuki, v spomin patrolji borcev Gradnikove brigade, ki je 3. maja 1944 ponesla zastavo na Triglav. V postroju na proslavi na Pokljuki so bili posebej prijetno izpostavljeni pripadniki Garde SV, Pihalni orkester Slovenke vojske in Partizanski pevski zbor. Slavnostni govornik je bil načelnik GŠ Slovenske vojske generalmajor dr. Andrej Osterman. Po proslavi se je nadaljevalo veteransko druženje pohodnikov, tudi s prišleki na proslavi. Prišel je tudi čas za predvideni odhod proti domu. Pohodniki so se srečno vrnili v domače okolje ob 18:00.

Vabilo na 10. pohod pri veteranih v občini Loški Potok

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ribnica organiziramo 10. veteranski pohod v soboto, **12. septembra 2015**, tokrat po območju Velike Gore.

Zbrali se bomo med 8.00 in 8.30 na parkirišču pred Osnovno šolo Hrib, nasproti občinske stavbe Loški Potok.

Po pozdravnem nagovoru župana

občine Loški Potok, g. Ivana Benčina, je predviden začetek pohoda s Hriba ob **8:45**. Med pohodom si bomo ogledali zgodovinske, kulturne in naravne znamenitosti.

Pot nas bo vodila skozi vasico Bela Voda, spomenika pri Martalozu do Ogenjce, kjer se bomo okrepčali. Pri Ogenjci bo na ogled odprta kočica in možnost ogleda jame

– skrivališča, kjer so bili leta 1942 izdani ranjeni in pobiti partizani. O dogodkih pri Ogenjci julija leta 1942 bo pohodnike seznanil predsednik društva OGENJCA, g. Jaka Bartol. Predvideni čas pohoda s postanki je **5–6** ur. Startnine ni. Pohodne palice so zažele. Po pohodu čaka pohodnike topel obrok v novem objektu KTC na Hribu.

Pohodnike prosimo, da se zaradi lažje priprave organizatorja za pohod številčno ali osebno prijavijo **do torka, 8. septembra 2015**, na mobilno št. **031 427 157**. Hvala in prijazno vabljeni!

V primeru izredno slabega vremena bo pohod odpovedan.

Poskusno tekmovanje za mladince in pionirje PGD Zamostec

Piše in fotografira: Meta Trhljen

Med gasilci v Zamostcu smo se povezale tri dekleta (Tinkara, Lea, Meta), da bi enkrat na mesec izvajale druženja za našo gasilsko mladino. Za 6. junij 2015 smo se odločile, da bo srečanje potekalo družabno ter poučno. Mentorice smo se dobile že ob 14. uri, da smo pripravile progno.

Na tekmovanje se je prijavilo 5 otrok, ki so bili ob 14:45 na startu in v nizki pripravljenosti. Pred gasilskim domom Zamostec so se znašli na prvi preizkušnji. Tekmovanje so začeli z vajo z vedrovko, kjer se je moralo vseh pet otrok pomeriti v zbijanju tarče. Po končani nalogi so si prislužili zemljevid. Pot

je vodila do križišča pod goro, kjer se je pojavil nov otok. Bil je zelo zahteven, saj so morali s paličicami za ražnjiče ciljati tarčo, narejeno iz stiropora. Ko je bila naloga opravljena, so si zaslužili vsak po 2 bombona. Med potjo so na lesenem kozolcu našli listek, kjer so zbirali marjetice, bukove liste ... Pot jih je vodila do

vranovih njivic, tam pa so jih čakali topografski znaki na znaku »omejitev 40«. Zelo hitro so se odpravili naprej. V križišču za vas Lipovišica so morali najti listke, na katerih so bile napisane spodbudne besede. Kakor jih je vodil zemljevid, so se morali podati na Novo Štifto, kjer so imeli še zadnjo nalogo, čisto na vrhu pri znaku Nova Štifta. Čakal jih je preizkus iz znanja iz vozlov. Cilj njihove poti je bil na vrhu Nove Štifte, za konec pa so nas morali še najti.

Mentorice smo se skrile v senco na poti, ki vodi na Travno goro. Tam so se otroci spočili, za nagrado pa so dobili sladoleđ. Otroci so naredili tudi plakat, na katerem so zdaj vse stvari, ki so jih našli med potjo, ter njihove misli. Dan smo zaključili z druženjem in nasmehi na obrazih.

»Dve muhi na en mah!«

KRESOVANJE za dan državnosti in DAN »OCRANCU« v Zamostcu

Piše: Meta Trhljen

V sredo, 24. junija 2015, je bilo dogajanje v Zamostcu zelo veselo. Pripravljen smo imeli pester program tako za otroke kot tudi za odrasle. Otroci so tekmovali že ob 17. uri. Razdelili so se v dve skupini po 5 članov in se pomerili v različnih igrah. Prenašali so vodo iz vedra v plastenko, se igrali boj med dvema ognjema, skakali v vrečah, vlekli vrv in ciljali na gol.

Odrasli pa so se začeli ogrevati po 19. uri. Razdeljeni so bili v 5 skupin po 5 članov. Pomerili so se v različnih nalogah – skakali so v vrečah, vlekli vrv, premagovali ovire s samokolnico in se preizkusili v ekipni hoji na smučeh. Tekmovalnosti, odličnega vzdušja in smeha med ekipami ni manjkalo.

Ko se je zmračilo, smo prižgali kres in tako še popestrili prijetno vzdušje.

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

ZAVOD ZA ROKODELSTVO, MUZEJSKO IN GALERIJSKO DEJAVNOST
CESTA NA UGAR 6, 1310 RIBNICA, SLOVENIJA www.rokodelskicenter-ribnica.si T/F 01 8361 104

Razpis za vpis v prvi letnik pletarske in lončarske šole Rokodelskega centra Ribnica

Pletarska in lončarska šola sta kontinuirani izobraževanji, ki trajata 3 leta. Začetek izobraževanja je možen v prvem letniku in nato po stopnjah pridobivanje znanja o pletarstvu in lončarstvu. Po treh letih osvojite osnovna znanja, ki vam omogočijo pristop k izpitu za nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) LONČAR/LONČARKA ali PLETAR/PLETARKA.

V prvem letniku pletarske šole se boste naučili osnovnih znanj pletarstva. Osnovna materiala pri pletenju bosta vrbovo šibje in leskove vitre. Spoznali

boste postopke pletarstva, od tega, kako poiskati les v gozdu, kako ga pravilno skladiščiti in obdelati s pomočjo orodij, do samega pletenja v končne izdelke: košek, otroško košarico, pehar, cekar in pladenj.

V prvem letniku lončarske šole se boste seznanili z različnimi vrstami gline, barvami za glino, ornamentami ter postopki ročne obdelave gline (oblikovanje

iz kačic, trakov, valjanih plošč). Posamezne glinene dele boste pod vodstvom mentorice sestavljali v celoto. Izdelali boste vrč, skodelico, pekač, pladenj, štampiljko, ploščice, vazo in šatuljo s pokrovom.

Šoli bosta potekali od začetka oktobra 2015, do konca marca 2016, enkrat tedensko, po dve uri v določenem terminu. Cena pletarske šole je 210 EUR ali 35 EUR mesečno, cena lončarske šole pa 240 EUR ali 40 EUR mesečno.

Za več informacij in prijave, ki jih zbiramo do 15. septembra, smo vam na voljo na elektronski naslov info@rokodelskicenter-ribnica.si, po telefonu 01/836 11 04 ali osebno v Rokodelskem centru Ribnica od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

Lepo vabljeni k spremljanju dogajanja tudi na naši spletni strani www.rokodelskicenter-ribnica.si in na www.facebook.com/RcRibnica

501 FEST presegel vsa pričakovanja

Piše: Eva Ahačevič; foto: Žiga Lovšin

V petek, 26. 6. 2015, so fantje iz Benda 501 v Sodražici organizirali drugi 501 fest.

Koncertni oder je nekaj minut po 20. uri zatresla dobrepoljska zasedba štirih mladih rokerjev iz Dobrepolja, ki pod imenom Lumberjack preigravajo vsem znane hite rokerskih skupin. Nastop domačinov, banda K-Rocks, ki ustvarjajo pod motom »Sam, da se imamo fajn!«, je na noge spravil predvsem plesa željne obiskovalce, vrhunec večera pa je predstavljal nastop priljubljene pevke Nine Pušlar. Simpatična Dolenjka je prinesla svojevrsten čar in s hiti, kot so Midva sva super par, Poljub na klopci in Dež, povzročila val navdušenja občinstva in glasno prepevanje pod odrom. V nadaljevanju so razgreto množico s pestrim jugorock programom zabavali fantje iz Benda 501, ekskluzivno pa so k sodelovanju povabili še pevki Ylenio Zobec in Barbaro Ogrinc ter saksofonista Rudija Dolesa, ki so skupaj pripravili pravi ABBA žur z nekaj največjimi hiti priljubljene švedske atrakcije. Koncertno mešanico je zaključil nastop ene izmed najbolj vročih slovenskih

skupin – skupine San Di Ego, ki je rock glasbo ponovno ponesla med širši krog poslušalcev, med drugim tudi z zadnjo priredbo skladbe Aleksandra Mežka, Julija.

501 fest je bil tako prijetna popestritev za kraje, kjer so svojo pot začeli skupina Pop Design, Franc Mihelič in Botri ter nepozaben uvod v tradicionalne 11. psoglavske dni v Sodražici, po besedah obiskovalcev pa je presegel vsa pričakovanja. Med obiskovalci je bilo opaziti tudi Roka

Žlindro in Tadeja Miheliča, manekenko in PR-ovko Evo Ahačevič ter televizijski novinarki Nušo Lesar in Nadjo Zobec. Tudi župan Blaž Milavec se ni branil povabila povezovalke Mojce Gornik Ilc z radia Univox in tudi sam pogumno prišel na oder. Med Dolenjci se je odlično počutila tudi Nina Pušlar, ki se je na rdeči preprogi z veseljem slikala s svojimi oboževalci še dolgo po nastopu.

Dogodka ne bi bilo brez pomoči Občine Sodražica in TD Sodražica, gasilcev, MKS-ja in drugih prijateljev Banda 501. Finančni minus pa ni bil tako usoden, da naslednje leto ne bi pripravili novega, še boljšega koncerta. Vzdušje, ki ga ustvarja domače občinstvo in drugi obiskovalci, je v Sodražici neprecenljivo!

Fotografsko društvo Grča Kočevje

(organizator) v sodelovanju z Ljudsko univerzo Kočevje
(naročnik - soorganizator) za potrebe projekta LIFE Kočevsko
(LIFE13 NAT/SI/000314)

RAZPISUJE:

Javni fotografski natečaj

»Kočevsko – sožitje z naravo«

Cilj javnega fotografskega natečaja »Kočevsko – sožitje z naravo« je pridobiti večje število kvalitetnih fotografij tarčnih vrst in posnetkov narave na območju Natura 2000 Kočevsko. Izbrane fotografije bodo služile za namene promocije ter izdelavo promocijskega in informativnega gradiva za potrebe projekta LIFE Kočevsko ter za promocijo ohranjanja narave v sklopu rednih dejavnosti vseh partnerskih organizacij. Izbrane fotografije bodo predstavljene tudi na fotografski razstavi.

Rok za oddajo fotografij je 30. september 2015.

Navodila, pravila in pogoje za sodelovanje na javnem natečaju najdete na spletni strani Fotografskega društva Grča Kočevje:

<http://www.fotodruštvo-grca.si/prijavnicalifekocevsko.html>

Vljudno vabljeni k sodelovanju.

MIHAELOV SEJEM

NEDELJA · 20. 9. 2015 · NA BLOKAH

MIHAELOV SEJEM NA BLOKAH LETA 1929

sejem kulturne dediščine in domačih proizvodov

sejem blaga za široko potrošnjo

državno prvenstvo slo. združenja quarter konja (konjarski jubilej)

sejem profesionalne tehnike

veselica in festival kulinarike

WWW.BLOKE.SI

*Celo življenje si garal,
vse za dom in družino dal.
Povsod ostale so sledi,
kjer delal in živel si ti.
Življenje bilo je vredno truda,
naj ti lahka bo domača gruda.*

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in brata

SIMONA LESARJA
(1936–2015)
iz Zapotoka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Zahvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred, gasilcem, pevcem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

*Vsi, ki jih radi imamo,
nikdar ne umro, le v nas se preselijo
in naprej, naprej živijo,
so tu in tu ostanejo.
(J. Medvešček)*

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega ata

VALENTINA LUŠINA
(1925–2015)
iz Sodražice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, za izražena pisna in ustna sožalja, cvetje, sveče in svete maše. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, gasilcem PGD Sodražica, pevcem, podjetju Komunala Ribnica, sosedom, sorodnikom.

Posebna zahvala velja teti Ivani in stricu Francetu (RUS), ki sta mu lepšala vsak dan in tudi nesebično skrbela zanj. Tudi zaradi njiju je bila atova starost lepša.

Ata bo živel dalje, če bomo postali in ostali dobri ljudje. Zgled smo vsekakor imeli in za to mu bomo vedno hvaležni.

HČERKI DAMIJANA IN MAJDA Z DRUŽINAMA

*Ni več trpljenja,
ni več bolečine,
ni več smeha
in ne bitja srca.
Zdaj odšla si tja,
kjer tvoji dragi
so doma.*

Zahvala

Ob smrti naše drage tete in sestrične

MARIJE ZADNIK
(1931–2015)
iz Zapotoka 38

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala Jožetu Lavriču za njegovo nesebično skrb in pomoč, še zlasti v času njene bolezni! Posebna zahvala tudi osebnemu zdravniku dr. Ireni Češarek in zdravnici dr. Milenki Starc Vidrih ter patronažni medicinski sestri Dominiki Arko za obiske in nego na domu. Hvala g. župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi, osebju Komunalnega podjetja Ribnica, gasilcem PGD Vinice-Zapotok in vsem ostalim, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki ste jo spremljali skozi življenje in jo imeli radi!

ŽALUJOČI VSI NJENI

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo vedno ostal.*

Zahvala

Od nas je odšel naš dragi mož,
oče, dedek, pradedek, tast, brat in stric

IVAN ZGONC
(1931–2015)
iz Sodražice.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvala tudi gospodu župniku, pogrebem, pevcem za lepo petje ter osebju Centra za socialno delo Ribnica in osebju DSO Ribnica – Rive d.o.o. za nego in skrb.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Ko se poletje preveša v jesen

Pripravila: Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Počasi se izteka brezskrbni čas počitnic in dopustov. Ponovno se bodo odprla šolska vrata in osnovnošolci ter dijaki bodo krenili na pot nabiranja novega znanja in izkušenj.

Pobrskali smo tudi med knjižnimi policami in za naše zveste bralce izbrali naslednje zanimive knjižne novosti!

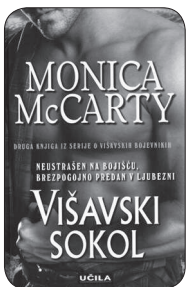
MARY KAY ANDREWS Poletna romanca

Ellis, Julii in Dorie, najboljšim prijateljicam iz šolskih dni, se sredi tridesetih življenje nenadoma postavi na glavo. Ellis, ki je pred kratkim izgubila službo, začne dvomiti o odločitvah, ki jih je sprejemala v zadnjem desetletju.

Za Julio bi njen partner naredil vse, vendar se ta boji, da bi končala kot njeni starši. Dorie pa je srce zlomil moški, ki ga je ljubila in mu brezpogojno zaupala.

Jim lahko celomesečni oddih na otočju Outer Banks v Severni Karolini pomaga postaviti stvari na svoje mesto? Še posebej, ko se jim pridruži tudi Maryn Shackelford – popolna tujka, ki išče dobro skrivališče in potrebuje novo identiteto.

Prikupna zgodba o štirih ženskah, ki se nepričakovano znajdejo sredi pustolovščine, v kateri se razkrijejo vse njihove skrivnosti. Mogoče so prav te počitnice natanko to, kar so potrebovale.

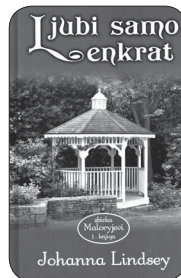
MONICA MCCARTY Višavski sokol

Elitni bojovniki Višavske straže, ki jih je zbral Robert Bruce, da bi mu pomagali rešiti Škotsko pred angleško vladavino, se soočajo z najtemnejšimi dnevi. Ko je Bruce primoran pobegniti, njegova svoboda leži na ramenih izjemnega

bojevnika.

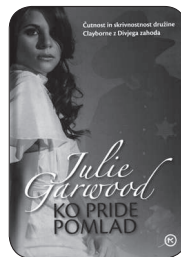
Erik MacSorely, sijajni pomorščak, še nikoli ni naletel na veter, ki ga ne bi mogel vpreči, in žensko, ki je ne bi mogel osvojiti – dokler iz vode ob irski obali ne povleče mokre, napol gole 'pestunje'. Elliejin preprosti videz postavlja na laž resnico: je gospa Elyne de Burgh, ognjevitka hči najmočnejšega plemiča na Irskem. Še huje, ta izredno privlačna ženska se odloči dokazati, da je Erikovi čari ne ganejo – takšnemu izzivu pa se on ne more upreti.

Resda je njen ugrabitelj do zadnje pedi podoben robotemu bojovniku, a Ellie si priseže, da bo treba kaj več kot nespodobno božanje, če jo bo želel presuniti. Erik bo njeno upornost strl s poželenjem, ki se skriva v njenem srcu. Vendar je on moški, ki ga žene zvestoba, ona pa ženska s skrivnostmi, ki bi lahko ogrozile Bruceovo priložnost, da dobi prestol nazaj. Bo med bitko za kralja in deželo Elliejina ljubezen zadoščala, da končno ukroti legendo, poznano kot Sokol?

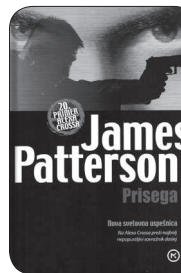
JOHANNA LINDSEY Ljubi samo enkrat

Regina Ashton, očarljiva nečakinja lorda Edwarda in lady Charlotte Malory je ogorčena nad svojo ugrabitvijo, ki jo je zagrešil arogantni in pregrešno čedni Nicholas Eden. Odločena je, da bo storila vse, da bo za to plačal s svojim srcem. Srce zlatolasega zapeljivca Nicholasa je boleča skrivnost iz njegove preteklosti spremenila v kamen. In potem ko je omadeževal Reggijino dobro ime, se je vročekrvna dama zaobljubila, da se bo poročila z njim. Njena vznemirljiva lepota razvema Nicholasa, kot ga ni še nobena ženska, in ta lahkoživec buri Reggijino strast do nepojmljivih razsežnosti. Takšno nenadzorovano poželenje lahko vodi le v nevarne nesporazume in morda v ljubezen, ki se lahko rodi samo enkrat v življenju.

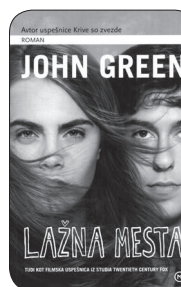
JULIE GARWOOD Ko pride pomlad

Cole Clayborne rad hodi po robu zakona in se spogleduje s temnim svetom kriminala. Njegovi trije bratje so se ustalili in poročili, on pa se uspešno upira zakonskemu jarmu. Skrivnostni neznanec ga pritegne v vrtnec mračnega dogajanja, ki ima lahko usodne posledice za njegovo prihodnost in ki lahko določi, na kateri strani zakona se bo dokončno znašel. Tragična izguba šerifa Daniela Rana požene na maščevalni pohod – in ga pripelje do mlade lepotice, edine priče grozljivega zločina. Varuh zakona kmalu spozna, da je največja preizkušnja preizkušnja ljubezni.

JAMES PATTERSON Prisega

Detektiv Alex Cross je po srcu družinski človek. Nič ni v njegovem življenju važnejšega kot družina: oba otroka, stara mama in njegova druga žena. To ve tudi neznanec, ki izkorišča Crossovo moč kot orožje, naperjeno proti njemu. Če so tisti, ki jih ima najraje, ogroženi, bo Cross storil vse, da bi jih zaščitil. A če jih bo kakor koli poskušal zaščititi, bodo umrli. Roman je eden najmočnejših in nepričakovanih romanov iz avtorjeve svetovno uspešne serije.

JOHN GREEN Lažna mesta

Quentin Jacobsen je na skrivaj zaljubljen v čudovito in pustolovsko Margo Roth Spiegelman. Ko se ta nekega večera pojavi na njegovem oknu, oblečena v nindžo, da bi ga vzela s sabo na maščevalni pohod, se ji seveda pridruži. Po razburljivi noči napoči nov dan in Margo izgine. Quentin se z izginotjem ne more sprijazniti. Kmalu začne na nenavadnih mestih odkrivati sledi, ki jih je Margo očitno pustila zanj. Vneto jih povezuje in poskuša ugotoviti, kdo Margo sploh je, a bliže kot se zdi resnici, dlje je od nje oddaljen.

S tem tudi zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti! Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Vsem osnovnošolcem in dijakom želimo uspešen začetek novega šolskega leta! Čim lepše in prijetneje preživite letošnjo jesen! Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjic!

Psoglavski dnevi 2015

Foto: Marko Burger, Darja Vetrin, Zdenka Lušin

NEZGODNO ZAVAROVANJE OTROK IN MLADINE

DARILO OB
SKLENITVI

Zavarovanje za primer
nezgode ali bolezni
otroka

POSLOVALNICA KOČEVJE
Ljubljanska 25
tel.: 01/8938612

POSLOVALNICA RIBNICA
posluje vsak torek v Zdravstvenem domu
tel.: 01/8351602

VZAJEMNA
zdravstvena zavarovalnica

Kulturno turistični center LOŠKI POTOK

ZAKLJUČENE DRUŽBE

POROKE | ROJSTNI DNEVI | BIRMA
POSLOVNA KOSILA | OBHAJILO
CATERING | POSEBNE PRILOŽNOSTI

TERASA NAD VASJO

- **PRENOČIŠČA**
- **OPAZOVANJE MEDVEDA**
- **KEGLJIŠČE**

KTC Loški Potok, Hrib 14, 1318 Loški Potok

 041 201 232
 info@ktc.si
 www.ktc.si

 KTC Hrib Loški Potok
 ktc_hrib_loski_potok
 @BearsSlovenia